

ERENKÖY IŞIK ORTAOKULU

TENEFFÜS

Ocak, 2019 Sayı:5

Bu millet esas terbiyesini aileden almaktadır. Türk milleti öyle analara sahiptir ki her bir devrin büyük adamlarını bu analar yeti tirmi tir. Türk kadını daha büyük nesiller yetiştirmeye kabiliyetlidir."

Mustafa Kemal ATATÜRK

Editörden.....1

**Microsoft Türkiye Yazılım Geliştirme Teknolojisi
Yöneticisi Cavit Yantaç ile Eğitim ve Teknoloji...2**

Okulumuzdan Haberler:

- ⇒ Okul İçi Yarışmalarda Dereceye Giren
Mektuplar.....10
- ⇒ Işık Okulları Akreditasyon Denetiminde.....15
- ⇒ IBPYP Dünya Okulu Olma Yolunda İlk Adım..15
- ⇒ Ana Dilimize 21. Yüzyıl Işıyla Bakmak.....16
- ⇒ Atatürk ve Dil Devrimi Kitabı.....17
- ⇒ Gülten Dayıoğlu Okulumuzda.....18
- ⇒ İlkokul Öğrencimiz Yağız Boz TÜYAP'ta.....19
- ⇒ Yağız Boz ile Söyleşi.....20

Kültür - Sanat:

- ⇒ Kadının Adı Var.....21
- ⇒ Türkçenin Gücü ve Özgünlüğü Üzerine25
- ⇒ Bu Sene Kaybettiklerimiz : Ara Güler.....28
- ⇒ Toplumsal Cinsiyetçilik.....30
- ⇒ Beyaz Perdeye Düşen Kadın Gölgeleleri.....32
- ⇒ Yeni Sezon Perdelerini Açtı.....35

Meraklısına:

- ⇒ İlginç Bilgiler.....38
- ⇒ 15 Başarılı İsimden Başarısızlık Öyküsü.....40
- ⇒ Bir Soru, Bir Cevap.....48

Eğlence Zamanı:

- ⇒ Karikatürler.....51
- ⇒ Zeka Bulmacaları.....53

Değerli Okurlarımız,

Son günlerde basında ve sosyal platformlarda sıkça duyduğumuz “önce iyi insan olmak” düşüncesi Işık Okullarının 133 yıldır temel ilkesi olmuştur. Dönüp geriye baktığımızda her yıl daha da yenilenecek büyük başarılar imzalar atan öğrencilerimizin iyi bireyler olarak çevrelerine yaydıkları ışığı görmek bize mutluluk ve gurur veriyor. Bir bireyin “iyi insan olma” yolculuğunda biz eğitimcilere ne kadar görev düşüyorsa ailelere özellikle de annelere çok daha fazlası düşmektedir.

Kadın, aile ve toplum arasında bir köprü görevi görür. Kadının toplumda yerine getirdiği görevler itibarıyla, sosyal sistemin işleyişine katkısı büyüktür. Bir toplumdaki kadınların eğitim durumu, huzur ve refah seviyeleri, onlara verilen değer ne kadar fazlaysa bunun toplumun geneline yayılma etkisi de o denli görünür olacaktır.

Ulu Önderimizin 1923 yılında İzmir’de yaptığı konuşmadaki ifadeleri toplumsal bir gerçekliği de göz önüne sermektedir: **“Şuna inanmak lazımdır ki, dünya üzerinde gördüğünüz her şey kadının eseridir.”**

Bu duygu ve düşüncelerle dergimizin 5. sayısını toplumumuzun en özel annesi Zübeyde Hanım’a ve aydınlık yolda yürüyen tüm kadınlara armağan ediyoruz.

Microsoft Türkiye Yazılım Geliştirme Teknolojisi Yöneticisi

Cavit Yantaç ile Eğitim ve Teknoloji

Okulumuz öğrencilerinden Kaan Ilgaz, Işık Yalçınkaya ve Doruk Ayar; Microsoft Türkiye’de Yazılım Geliştirme Teknolojilerinde yönetici olarak çalışan Cavit Yantaç ile “Eğitim ve Teknoloji” konulu keyifli bir söyleşi yaptılar.

— Cavit Yantaç kimdir, bize kendinizi anlatabilir misiniz?

— Tabii, ben Cavit Yantaç, 1975 doğumluyum. 1986-1993 yılları arasında Kadıköy Anadolu Lisesinde okudum. Buradan mezun olduktan sonra Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü’nü okudum. Daha sonra, Amerika’ya, University of Georgiaya MBA yapmaya gittim. Amerika’da MBA yaparken ve Boğaziçi’nde okurken finansçı olmak gibi bir hayalim vardı. Ama çocukken, 9 yaşındayken, başladığım kodlama ve bilgisayar konusuna mastera gittiğimde tekrar merak saldım. Bir yakınımın da tavsiyesi üzerine kendime farklı bir alan yaratabilmek ve benimle mezun olmuş olan diğer işletme mezunu olmuş olan arkadaşlar arasında bir fark yaratabilmek için bilgisayar üzerine birtakım dersler almaya başladım: veritabanı yönetimi, Java, Network yönetimi gibi birtakım dersler almaya başladım. Bu derslerle beraber bilgisayar dünyasına geçiş yaptım. 2001 yılında Türkiye’ye gelene kadar 2 sene Amerika’da danışmanlık yaptım, bilgisayar üzerine, yazılım üzerine. 2001 yılında Türkiye’ye döndüm. 2001-2005 yıllarında bir Alman danışmanlık firmasında Türkiye’de danışmanlık yaptım. Daha çok bizim eskiden iş zekâsı dediğimiz artık genelde analitik olarak geçen alanda çalıştım. 2006’da Microsoft’a girdim. Teknoloji çözüm satış uzmanı olarak bizim bir ürünümüz vardı, bir veri tabanı ürünümüz, onu satmaktan sorumlu olarak girdim. 2009’a kadar onun satışını yaptım. Sonra onun satışını yapan ekibin yöneticiliğini üstlendim yani teknik satış ekibinin yöneticiliği. 2012’de de yazılım geliştirme teknolojileri genel müdür yardımcısı oldum Microsoft Türkiye bünyesinde. 2017 yılından bugüne de yani son bir buçuk sene içerisinde Microsoft’un bütün dünyada büyük kurumlara onlarla beraber yazılım geliştirerek proje yapan yazılım mühendisliği yapan bir ekipte yöneticilik yapıyorum. Şu anda Avrupa Birliği’nden NATO’ya, Avusturalya Hükümetinden İngiltere’deki çeşitli bakanlıklara kadar dünyanın çeşitli yerlerinde yazılım projeleri yapıyoruz. Özellikle yapay zeka, blockchain gibi birtakım konular üzerinde çalıştığımız konular. Bu konular üzerine çalışmayı seven bir kişiyim. Aynı zamanda evliyim. 9 yaşında bir oğlum var. Oğlumun da merakı benim merak duyduğum konular genelde. Yazılım gibi, soğuk hava gibi, kar gibi... Kar manyağı bir insanım, hava delisiyim. Olabildiği kadar da çeşitli okullarda teknolojinin daha doğru şekilde kullanılmasına destek olmaya çalışıyorum.

Türkiye’de genelde teknoloji tüketime dayalı.

— Sizce Türkiye’de eğitim için teknoloji yeteri kadar ve verimli kullanılıyor mu?

— Ben 9 yaşında kodlamaya başladım daha doğrusu bilgisayara giriş yaptım. Oradan bir örnekle anlatacağım. Ben 9 yaşında babamın aldığı şu an elinizdeki telefonların milyonda biri kadar bir kapasitesi olan bir bilgisayarla bir şeyler yapmaya çalışıyordum. O bilgisayarla yapmaya çalıştığım şeylerin yanında Anadolu Lisesi sınavları vardı bizde. 5. sınıfı bitirdiğimiz zaman liselere kolejlere vs. girebilmek için Anadolu Lisesi Giriş Sınavları vardı. O zaman bilgisayar destekli bir kursa gittim. Türkiye’de bilgisayar destekli kursa giden ilk insanlardan biriyim. Bilgisayarı çok güzel bir araç olarak kullandık bu arada ve o kursun bana çok faydası oldu ve dereceye girdim Türkiye’de. Bu kursun bana en büyük faydası; bilgisayar sayesinde normalde çözebileceğimden daha fazla soruyu çözebilme, hatalarımı öğrenebilme, hatalarıma geri dönüp daha sonra tekrar analiz edebilme imkânı vermesiydi. Bilgisayar bu hâliyle kullanıldığında ya da bilişim dünyası, teknoloji bu hâliyle kullanıldığında harika bir şey. Ama Türkiye’de genelde teknoloji tüketime dayalı, şu anda.

Daha çok, birçok öğrencinin çeşitli uygulamalar üzerinden oyun oynamasında ya da işte belli eğitimleri alabilmesini sağlıyor. Ötesine gitmiyor. Gerçek bir analiz yapılmıyor. Bu öğrencinin hataları acaba hangi alanlarda, biz öğretmenin hangi alanlardaki öğretme deneyimini nasıl destekleyebiliriz gibi analizler çok fazla yapılmıyor. Yapılmadığı için de genelde yurt dışında geliştirilmiş olan bazı şeyleri Türkiye'ye uygulamaya çalışıyoruz. Bu da Türkiye'nin şartlarına, sizin televizyonda gördüğünüz şeylere, annenizden babanızdan aldığınız eğitime, ilkokulda aldığınız eğitime çok uygun değil. Yani sorunun cevabı eğitimde teknolojinin kullanımı Türkiye'de yeterli değil, daha doğrusu doğru değil. Bazı alanlarda fazla teknoloji var, bazı alanlarda da yeterince teknoloji yok. Teknolojinin en doğru kullanımı ne olurdu? Fiilen size teknolojiyi öğretmek olurdu, nasıl çalıştığını iyi şekilde öğretmek olurdu. Mesela şu anda sesimi kaydeden program nasıl çalışıyor sizce, hiç düşündünüz mü? Siz mesela biz bu röportajı bitirdikten sonra bunu yazıya dökceksiniz, bunun için ekstradan uğraşacaksınız, bunu okulda not alırken de yaşıyorsunuz, belki gelecekte tabletinize veya bilgisayarınıza yazacaksınız notlarınızı ama öğretmenin söylediğini yazmak, yani dikkatinizi hem oraya hem buraya dağıtmak zorunda kalıyorsunuz. Siz öğrenciler olarak bu uygulamayı yazacak olabilir miydiniz? Siz acaba benim konuştuğumu, öğretmenlerin konuştuğunu hangi dil olduğunda konunun hangi konu olduğundan, matematik mi coğrafya mı İngilizce mi vs. olduğundan bağımsız olarak acaba metne çeviren bir şey yazabilir miydiniz? Nasıl olurdu, nasıl çalışırdı bu uygulama; telefon üzerinden mi çalışırdı, bulunduğumuz ortamda ambiyansla mı bulunurdu? Biz sizlere bunları düşündürmedikçe teknolojiyi yalnızca kullanmayı öğretmiş olacağız. Ama ne kadar biz size bunları düşündürtük ne kadar zorlar, yönlendirirsek o zaman siz teknolojiyi daha yararlı kullanabilir olabileceksiniz. Bu haliyle sorunun cevabı: hayır, Türkiye'nin içinde teknoloji yeteri kadar ve verimli bir şekilde kullanılmıyor.

— **Dediniz ki Türkiye’de, dışarıdan alınan teknoloji bizim annemizden babamızdan aldığımız kültürle örtüşmez. O zaman, teknolojiyi kullanmak için kültürü dışarıya atamayıp kültürün de içerisinde olduğu, kültürle bütünleşmiş teknoloji mi yaratmamız veya kullanmamız gerekiyor?**

— Hem evet hem hayır. Global birtakım yöntemler ve araçlar var. Örneğin, WhatsApp bütün dünyada kullanılan bir araç, Instagram bütün dünyada kullanılan bir araç. Biraz daha farklı biraz daha iş dünyasından düşünecek olursak, SAP, Oracle ya da Microsoft gibi şirketler bütün dünyada ürünleri kullanılan şirketler. Dolayısıyla bunların yerine Türkiye’de bunların yerini alacak yazılımlar yazmaya çalışmak Türkiye çok büyük bir ülke olmadığı için, tüm dünyayı teşkil etmediği için saçma olur, verimsiz olur, anlamsız olur. Ama Türkiye’nin kendine özel şartları var, bu şartlara uygun Türkiye’deki eğitim uygulamalarına entegre etmek bizim için önemli. Eğitimde kullanılan bazı uygulamaların geliştirilmesini sağlamak bizim ülke olarak yapmamız gereken bir şey. Biz mesela daha küçük sınıflar için Minecraft üzerinde Türkiye’ye dair Türk tarihi ile ilgili ya da Türk coğrafyası ile ilgili birtakım içerikler geliştiriyoruz. Dolayısıyla, Minecraft oynayan bir çocuk, en azından İstanbul haritasını, İstanbul ortamını, İstanbul’un tarihini ya da Tuz Gölü’nün şeklini Minecraft üzerinden çizebilir oluyor. Bu, global bir aracın Türkiye’deki ihtiyaçlarla birleştirilerek doğru bir şekilde kullanılmasına iyi bir örnek. Aslında elimizde pek çok araç var. Global firmaların çok fazla katkı vermesine gerek kalmadan da biz bunları Türkiye’de yerelleştirebiliriz. Geçen sene bir proje yaptık, bu belki sizler için ilginç olabilir, içerikleri internette var. Microsoft Cloud Society sitesinde var, Raspberry Pi üzerine birkaç sensör ekleyerek etraftaki sıcaklığı, nemi vs. ölçen birtakım uygulamalar geliştirmek için çeşitli eğitimler yaptık.

Türkiye'deki çocuklara bu eğitimi açtık. Türkiye'nin çeşitli yerlerinde meslek okulları var, özel okullar var, Işık Lisesi gibi, bu özel okullar ve meslek okulları bir ihtiyacı belirlesinler ve bu ihtiyaç için beraberce çözümler üretsinsinler, kendi yerel ihtiyaçlarını çözsünler. Örnek vereyim, basketbol sahasının önüne bir tane kamera koyun, o kamerayı Raspberry Pi ünitesine bağlayın, alınacak olan eğitimlerle beraber çocuklar bir kod yazsın, bir uygulama yapsın ve basketbol sahası ne zaman dolu ne zaman boş bunu öğrensin. Dolayısıyla çocukların telefonlarında veya tabletlerinde bulunabilecek bir uygulama ile ya da binanın herhangi bir yerine yerleştirilebilecek bir uygulamayla Özel Işık Lisesi basket sahası dolu mu boş mu sorusu otomatik olarak yok olabilsin. Bu çok basit bir yerel bir çözüm, çocukların ihtiyacına göre geliştirilmiş bir çözüm. Bunu siz geliştirdiğiniz zaman tüketmek değil de üretim sürecinin bir parçası olmuş oluyorsunuz. Her gün hepimiz etrafta birçok sorunla karşılaşıyoruz ama o sorunlara genelde kafamızı çevirip halı altına süpürmekten başka bir şey yapmıyoruz. Bunları çözmeye çalışsak teknolojiyi yerel olarak ihtiyaçlarımız doğrultusunda geliştirmiş bir adım atmış oluruz ve yurt dışından bize verilen imkânların çok daha ötesine geçebiliriz. Belki de ileride ihraç edebilir hâle gelebiliriz.

Her gün hepimiz etrafta birçok sorunla karşılaşıyoruz ama o sorunlara genelde kafamızı çevirip halı altına süpürmekten başka bir şey yapmıyoruz. Bunları çözmeye çalışsak teknolojiyi yerel olarak ihtiyaçlarımız doğrultusunda geliştirmiş bir adım atmış oluruz ve yurt dışından bize verilen imkânların çok daha ötesine geçebiliriz. Belki de ileride ihraç edebilir hâle gelebiliriz.

— Eğitimde teknolojiden faydalanılabilmesi için okullarda ne gibi uygulamalar yapılmalı?

— Bir, bence en önemli şey, İngilizce. Çünkü teknolojinin global dünyada lisanı İngilizce. Buradan çıktığınız zaman gireceğiniz firma, okuyacağınız okul, Amerika'da mı okursunuz, Çin'de mi okursunuz bilmiyorum, ya da okuduğunuz okuldan sonra bir Amerikan firmasına mı girersiniz, Türk firmasına mı girersiniz bilmiyorum ama yapacağınız ilk iş İngilizce olacak. İngilizceniz çok iyi olacak. İki, matematik bilginizin çok iyi geliştirilmesi, matematik ve mantık. Mantık genelde, bu tarz durumlarda çok önceliğe girmez ama bilgisayar tamamen mantık çerçevesinde işleyen bir şey. Dolayısıyla mantık ve matematiği çok iyi öğrenmeniz gerektiğini düşünüyorum. Herhangi bir kodlama eğitimi veya herhangi bir bilgisayar eğitiminden önce bu konulardaki eğitimin kuvvetli olması gerekiyor. Okullarda yapılması gereken üçüncü şey, kodlamaya hala girmedim dikkat edin, sizin merak ettiğiniz şeyleri analiz edebilmenizi sağlayacak zaman aralıklarının size verilebilmesi. Bu bazı durumlarda ödev bazı durumlarda proje yapılabilmesine imkân sağlıyor bence. Bunu da yaparken tek kişilik proje değil de şu anda bana yaptığınız gibi, üç kişi bana soru sormanız gibi, gruplar hâlinde bir proje geliştirmeniz gerekiyor. Çünkü, bilişim dünyası tekil bir dünya değil. İnsanlar tek başlarına çalışmıyorlar. Bir ekip olarak çalışıyorlar. Bunlardan sonra, bence, yazılım öğrenmek gerekiyor. Belirli bir yazılım diline yönlendirmeyeceğim. Bence temel bir ya da iki bilgisayar dilini öğrenmeniz gerekli. O öğrendiğiniz bilgisayar dillerini gelecekte kullanmayabilirsiniz. Ben mesela şuan sinüs 45'in ne olduğunu hatırlamıyorum. Trigonometri, spesifik olarak aklıma gelmiyor. Ama eminim siz bunları ileride kullanacak mıyız diye soruyorsunuzdur. Rakamları hatırlamıyorum ama o bilgiyi bilmek bence çok önemli. Gündelik hayatta ben sinüs 45'in ne olduğunu dönüp bilgisayara sorabilirim. Google'a sorabilirim mesela sinüs 45 kaç, o da bana cevabı verir. Ama ben trigonometri mantığını yeterince iyi bilmezsem, bir üçgenin iç açılarının kaç olduğunu ispatlamazsam, 0 faktöriyel 1'e eşit olduğunu ispatlamazsam kafamda defaten çevirmezsem kod yazamam. O yüzden sizin matematik bilginizi çok kuvvetlendirmeniz gerekiyor. Sonra ekleyebileceğimiz şeyler var, düşünce biçimi. Benim lisede öğrendiğim en işime yarayan ders matematik, üniversitede keşke daha çok önem verseydim dediğim ders istatistik, dikkat edin ikisi de matematik etrafında.

— **Sizin Microsoft'a tasarladığımız ürünler var bunları eğitime nasıl uyarlayabilirsiniz?**

— Bir, Minecraft etrafında küçük sınıflara belli içerikler sağlıyoruz, bu içerikler tarih, coğrafya gibi dersleri Minecraft'ta öğrenmenizi sağlıyor. Kodlama için geliştirdiğimiz başka araçlarımız var. Kodi gibi, Small Basic gibi; giriş seviyesinde bunlar öğretilir, bunu öğretmek için Türkiye'deki çeşitli kurumlarla çalışmalar yapıyoruz. Biraz daha ötesine geçildiğinde Python önemli bir araç. Python ve SQL gibi dilleri öğretmek için bizim Visual Studio ve Visual Studio Code etrafında dönen bir ekosistemimiz var. Onları genelde okulda lise seviyesinde kullanıyoruz. Onların üzerine çalışmalar yapılıyor çeşitli yerlerde.

— **Şu an Arduino vb. üzerinden C++ ile sensör kodlamasını mı yoksa bilgisayar üzerinden oyun veya uygulamalar kodlamayı mı önerirsiniz?**

— Kişinin merakına bağlı, yani bazı insanlar oyun geliştirmeyi seviyor, bazı insanlar hava şartlarına merak duyuyor ve havayı ölçecek, havadaki sıcaklığı nemi vs. ölçecek şeylere merak duyuyor. Bazıları oyun geliştirmeyi, bazıları uygulama geliştirmeyi seviyor. Bunlar bence temel bilgileri sizin aldıktan sonra üzerine ilerleyebileceğiniz konular ama temel bazı bilgileri öğrenmeniz önemli. İster Arduino'yla öğrenin, ister oyun geliştirerek öğrenin, aslında bu ikisinin de temel mantığını öğrenebiliyorsunuz. Loop, “if, then, else” mantığı, fonksiyonlar, değişkenler bunlar Arduinoyla öğrenebileceğiniz şeyler, Raspberry Pi'yla da ve oyun geliştirerek öğrenebileceğiniz şeyler.

— **Söyleşimizi düzenleyen öğrencilerimiz Lego Robotikte çalışıyor, okulumuza Türkiye ve Dünya’da dereceler kazandırmışlardır bu yüzden özellikle kod yazımını merak ediyorlar.**

— Lego robotik çok güzel bir araç, benim oğlum da üzerinde çalışıyor. LEGO o sayede dünyanın en büyük oyun firması oldu. Biliyor musunuz, 90’lı yılların ortasında LEGO firması batmak üzereydi. Robotiğe merak sardılar. 95’te dünyanın en büyük oyun firması Hasbro, Mattel iken LEGO ilk beşte bile yokken şu anda dünyanın en büyük oyun firması haline geldi. Dolayısıyla robotiğin bir firmanın değerine yaptığı katkırı düşünün.

— **Az önce özellikle eğitimin teknolojiden faydalanabilmesi için gereken uygulamalar sorusuna çocuklara verdiğiniz cevapta bilgiye ulaşılabildiğini ancak bilginin nerede kullanılabileceğinin çok doğru şekilde öğretilmediğini söylediniz. Bu ifadenizi bizim bilgiyi veriş tarzımızda bir eksiklik var diye algılayabilir miyiz?**

— Bu size özel bir durum değil hocam. 21. yüzyılda topluca değerlendirmemiz gereken bir süreç. Çünkü artık öğretme değil de öğrenme ön plana çıktı. Eskiden öğrenmeyi bu kadar destekleyecek teknolojik imkânlar yoktu. Bilgiye ulaşmak bu kadar kolay değildi dolayısıyla yaş seviyesinden bağımsız olarak çocuklara ve gençlere birinin bilgiyi aktarması gerekiyordu ve o aktarılan bilgiyi defaten testlerle, sınavlarla bizim o bilgiyi sinamamız gerekiyordu. Ek birtakım bilgilere ihtiyaç durumunda kitaplara, ansiklopedilere vs başvuruluyordu. Şimdi bilgiye ulaşmak çok daha kolay olduğu için çocuğun bilgiyi alacağı, kendisine bilgiyi yığacak bir öğretmene ihtiyacı yok.

Artık öğretme değil de öğrenme ön plana çıktı. Eskiden öğrenmeyi bu kadar destekleyecek teknolojik imkânlar yoktu. Bilgiye ulaşmak bu kadar kolay değildi.

— **Yönlendiriciye ihtiyacı var o zaman.**

— Çocuğun kendini yönlendirecek, kendisiyle beraber öğrenecek, geçmişte bildiği bazı şeyleri Türkçesini bilmiyorum kusura bakmayın “unlearn” edecek, öğretmenlere ihtiyaç duyulduğunu düşünüyorum. Şu anda hâlâ öğrenme deneyimi öğretmenle yapılan bir şey. Öğretmen burada çok aktif. Ama ben ortaokul ve sonrasında yavaş yavaş öğrenmede öğretme işinin biraz daha geri plana gidebileceğini yönlendirme, yol gösterme işinin daha ön plana çıkabileceğini düşünüyorum.

— **O tarz teknikler de var ama daha evrilme, deneme aşamasında.**

— Yetişkinlere baktığımızda teknolojiyi öğrenme işi, bir yazılım dilini öğretme işi, bir öğretmenin bir sınıfta oturup onlara bir şey anlatmasıyla mümkün olmuyor. Bizim yaşımızdaki insanları sınıfta tutamıyoruz. Akıllar başka yerde, evde, çocuğunda, eşinde, eve giderken alacağı pizzada, markette, şunda, bunda. Akıl o sınıfta değil. Yetişkinde böyleyken öğrencide daha fazla bundan eminim. Akıl Fortnite’da, arkadaşlarıyla akşam oynayacağı oyunda.

— **Siz oynuyor musunuz?**

— Yok, ben oynamıyorum, beceremedim. Dans figürlerini denedim ama. Dolayısıyla çocuğu sınıfta bulunduğu süre içerisinde, belki o kadar radikal değil ama, onlara ödev vererek, proje vererek ya da onların kendilerinin proje temalarını belirlemelerini sağlayarak belli şeyleri öğrenmelerini sağlayabiliriz. Ben hep hava örneğini veriyorum, iyi bildiğim bir örnek. Dün kar uzun süre erimedi. Neden erimedi?

— **Çünkü hava soğuktu.**

— Kaç derecedi?

— 0 derecenin altında.

— Değildi. Öğlene kadar 4 derecedi ve sabah 9-10 civarında kar yağdı. Isınan havada, güneyden gelen bir rüzgârda, neden kar yağıyor? Bunu bir deneyin. Simülasyonunu bir yapın bilgisayarda. Nasıl yapardınız? Isınma mantığını, rüzgâr denizin üzerinde giderken nasıl buharı kaptığını, vs. nasıl simule ederdiniz. Bütün bunları aslında öğrenci tek başına, arkadaşlarıyla birlikte farklı kaynaklardan bilgileri bularak, özümseyerek ve gerçek hayat problemleri etrafında konuşarak, deneyerek bulabilir. O bilgi akılda kalır.

Mesela internette hangi kaynaktan bu sorulara cevap aramak lazım? Yani meteorolojide, coğrafyada hangi kaynak güvenilir, çocuğu nasıl yönlendirebilirsiniz? O yüzden sadece size özel değil demiştim. 21. yüzyılda bu eğitim sisteminin değişmesi gerekiyor.

— **O zaman bizim eğitim bilimi dediğimiz şeyde gelişen teknolojiye adapte olmaya çalışan öğrencileri yetiştirecek öğretmen yetiştiremediğimiz de ortada.**

— Bence evet.

— **Peki, teknoloji eğitimde kullanıldığında dezavantajları nelerdir?**

Sosyalleşmeyi kesmesi, insanlar arasındaki ilişkiyi kesmesi. Bu potansiyel olarak ciddi bir tehlike. Çünkü şu an akşam Fortnite’da bağlanan insanlar her ne kadar sosyalleşiyoruz deseler de aslında şu anda bir araya gelmiş 6-7 kişinin birbirlerinin gözünün içine bakarak konuşması bambaşka bir şey. Dolayısıyla ben sizin bilgi seviyenizi ya da öğretmenlerinizin bilgi seviyesini ölçebiliyorum çünkü gözlerinize bakıyorum. Bunu hissedebilmek teknolojiyi ne kadar fazla kullansak da belki o kadar geç öğreneceğiniz, belki o kadar unutacağımız bir şey olacak. O kadar önemli bir şey ki karşındakinin gözünün içine bakarak hissiyatını anlayabilmek. Bunun ortadan kalktığı dünya nasıl bir dünya biliyor musunuz, otistik bir dünya. Teknolojinin çok fazla kullanımı hepimiz için otizmin çok ileri seviyesinde, başka bir hastalık gibi bir problem. Dolayısıyla teknoloji tek başına neden olmuyor ama birçoğumuzun otistikmişiz gibi hareket edebileceği dünyaya bizi götürecek. O yüzden orada dikkatli olmamız gerek.

Şimdi bana sık sorulan sorulardan bir tanesi, Zeki Hocam sizinle daha önce bunu konuşmuştuk, soracak mısınız bilmiyorum ama “Yapay zekâyla beraber meslekler ne olacak? Yapay zekâyla beraber insan meslekleri ne olacak?” Mesleklerin bir bölümü, evet, tehlike altına girecek bazı meslekler şu an yapıldığı gibi yapılmayacak belki taksi şoförlüğü olmayacak, belki kamyon şoförlüğü olmayacak siz mezun olduğunuzda. Ama temel bazı insani özellikler gittikçe ön plana çıkmaya başlayacak. Özellikle de empati gibi, psikoloji gibi, karşındaki kişinin o anda ne hissettiğini anlayabilme gibi. Siz konuşurken veya bilgisayara bir şey söylediğinizde beyninizde hangi nöronların nasıl çalıştığını anlayabilme gibi. Bu konularda yeteneğinizin, bilginizin olması önemli o yüzden teknolojiyi çok fazla kullanmak iyi bir şey değil. Dikkat edin, iş dünyasında belki anneleriniz, babalarınız, abileriniz, amca-

larınız, dayılarınız vardır. İş dünyasında sadece kod yazan insanlar genelde (masanın üzerinde klavyeymiş gibi parmak hareketleri yaparak) böyle insanlar olarak bilinir. Çok sosyalleşmezler, etraflarıyla bir araya gelmezler, çok kuvvetli arkadaşlıkları yoktur. Varsa arkadaşlıkları geri planda kalabilir. Onlar için bilgisayar her şeye net cevap veren bir şeydir. 21. yüzyıl yetenekleri biraz bunun ötesine geçmeyi ve sosyalleşmeyi gerektiriyor. O yüzden sorunun cevabı bence sosyalleşmede negatif etkileri olabilir.

— **Bunun dışında herhangi bir dezavantajı yok o zaman?**

— Bence yok. Bence en kritik dezavantaj bu ki yeterince önemli bir dezavantaj, zaten en büyük faktör bu. Yani toplumsal bir olgu olan insanın sosyalleşmesini tamamen engelliyor.

— **Sizin kariyerinize ulaşmak isteyen ve yaptığınız mesleği hedefleyen bir öğrenci nelere ağırlık vermeli, nelerle uğraşmalı?**

— Merak duymalı, dersle ilgili bir şey söylemeyeceğim. Problem koklamalı, sorun koklamalı. Sürekli sorun görmeli, bu basket sahası şimdi boş, az önce doluydu, ben bunu nasıl ölçebilirim? Şu anda, size ilk başta sorduğum soruyu düşünün.

Buradan çıktığınızda cep telefonlarınız düşseydi bu konuşmayı nasıl yazıya geçirirdiniz? Bunların hepsi bir sorun. Etrafınızda yüzlerce, binlerce sorun var. Bu sorunları koklamayı, ölçmeyi, bu sorunların sadece sizin için mi olduğunu yoksa dünyadaki bütün insanların problemi mi olduğunu anlamaya çalışmayı öneririm. Dolayısıyla bu olduktan sonra, bu ikisi beraber dikkat edin, bireysel bir şey var. Sorun koklama var, bu sorunun başkaları için geçerli olup olmadığını anlama, hissetme, ölçme, değerlendirebilme, anlama var. “Kaç kişiyi ilgilendiriyor? İki kişinin problemi midir, yoksa sekiz milyar kişinin problemi midir?”i ölçmeyi önerirdim. Benim işim zaten 30 sene sonra böyle olmayacak. Siz mezun olduğunuzda benim işimi bugün yaptığım gibi yapmayacaksınız. Benim unvanım olmayacak, benim şu andaki “Yazılım Mühendisliği Yöneticisi” unvanım olmayacak. Belki bunu YouTube üzerinden yapacaksınız, belki de başka bir şey üzerinden. O yüzden meslek değil de önemli olan otuz sene sonra sizin kestiremeyeceğinizin farkında olarak merak ve sorun koklamayı öneririm.

— **Öğrencilerin girdiği ulusal sınavlarda teknoloji nasıl kullanılabilir? Ya da hazırlık aşamasında?**

— Çok basit bir cevabı var. Yazılıların veya testlerin çoğu online hale getirilebilir. Çok daha hızlı çok daha etkin hâle getirilebilir.

— **Hacklenme riski yok mu?**

— Her şeyin hacklenme riski var. Şu anda bu konuşma kaydının da hackleniyor olma riski var. Bu konuşmayı herhangi biri herhangi bir yerde, Amerika’da, Japonya’da, Çin’de, vs. dinliyor olabilir. Birinizin telefonu Kore yapımı mesela. Koreliler bizi dinliyor mu diye düşünebilirsiniz bu mantıkla. Bu ulusal sınavlar online hale gelebilir. Online hale geldiği takdirde daha güvenli olur. Çünkü o sorular yalnızca o saat diliminde açılır, başka bir zaman açılmaz, soruların biri tarafından açılması, bir yere alınması mümkün olmaz. Ama bence sorunun esas cevabı bu değil. Sorunun esas cevabı ulusal testlerin, ulusal sınavların; teknoloji bilen, teknolojiyi kullanabilen insanların merak ve dürtülerini tetikleyebilmesi. Hiç Pisa sınavına girdiniz mi?

— **Örnek sorularını çözdük.**

— Pisa sorularıyla Lise ya da Üniversite Giriş Sınavı soruları arasındaki farkları düşünün. Pisa soruları genellikle kafa çalıştırmayı, mantık yürütmeyi gerektiren sorular, dolayısıyla sorular daha çok teknolojiyi kullanmaya değil size o şekilde düşünmeye yönlendirmeli. Teknoloji kullanmak çok önemli değil ulusal testlerde.

— **Yapay zekâyla bir takım meslekler ortadan kaybolacak dediniz, mesela yapay zekâyla yüklenen algoritmalarla sanat eseri, müzik bestesi, yaratıldığını duymuştum. Temelinde insanın yaratıcılığı olduğu eğitim, sanat gibi alanlarda yapay zekâ ne kadar faydalı olabilir?**

— Ben başka bir yerden başlayacağım. Shazam kullanıyor musunuz?

— **Evet. (Doruk ve Kaan)**

— Ne olduğunu biliyor musun?

— **Hayır. (Işık)**

— Shazam, bir tuşa basıyorsun ve o anda çalan şarkının ne olduğunu sana söylüyor. Shazam, yanılmıyorsa tüm dünyada 500 milyona yakın kişi tarafından kullanılıyor. Hangi gün, hangi saatte, insanların hangi şarkıyı merak ettiğini, o şarkının kaçınıcı saniyesini ya da kaçınıcı dakikasını merak ettiğini, o şarkının hangi insan profilleri tarafından dinlendiğini, o şarkının ne olduğunu öğrendikten sonra devamını Spotify’da mı, Apple Music’te mi ya da YouTube’da mı dinlendiğini, hepsini biliyor. 500 milyon insanın müzik zevkiyle ilgili muazzam bir bilgi var Shazam’ın elinde ve bunu derlemek toplamak için insan kullanmıyor. Bu insanların neyi sevdiğini anlayabilmek için bir yapay zekâ uygulaması kullanıyor Shazam. Bir sonraki aşamada şarkıyı duydunuz ve ben bunu Spotify’da dinlemek istiyorum dediniz ve dinlediniz, şarkıyı dinledikten sonra hangi şarkıyı sevdiğimizi hangi şarkıyı sevmediğimizi biliyor. Ve Spotify sizin müzik zevkinize göre size müzik DJ’liği yapıyor. DJ’lik mesleği ortadan kalktı bir kere. Benim kuzenim DJ, elinde bazen belirli şarkılar olmuyor ve birisi gelip ‘‘Hey! Bu şarkı var mı?’’ diye, sorduğunda kuzenim o zaman müziği Spotify dan açıyor. DJ’lik mesleği bitti ise müziği merak eden insanların hangi saat diliminde hangi müziği dinlemek istediğini bilen Spotify ya da Apple müzik gibi programların gücü birleştğinde radyoda işe, eve giderken sizin dinleyeceğiniz müziği belirleyen kanal da ortada kalmıyor. O zaman radyo kanalları ortadan kalkmış oluyor. Dolayısıyla bir sonraki aşamada sizin müzik zevkinizden, sizin merak ettiğiniz müziklerden yola çıkarak, günün belirli zamanlarında sizin istediğiniz bir müziği Spotify’nın yapması, bu imkânsız değil. Mesela bir gün öncesinde günün o saati hareketli bir müzik dinliyorsanız ertesi gün size özel hareketli bir müzik yapabilir.

— **Estetik kısım nerede kaldı? (Zeki Ayman)**

— Estetik... Mozart’ı neden estetik buluyoruz? Size çocukluğunuzda birileri Mozart dinletmeseydi şu an da ilk defa dinliyor olsaydınız size estetik gelir miydi? Bilmiyoruz. Yaklaşık 200-250 yıl boyunca insanlar Mozart dinlemiş ve her seferinde Mozart estetik, Mozart estetik diye diye bu bizim kodumuza işlendi. Acaba estetik mi? Ya da klasik kitaplar, acaba onların bize hitap edeceği dendiği için mi bize hitap ediyor? Mesela Rachmaninov bana hiç estetik gelmiyor, aileme de gelmiyordu. Benim on iki sene önce Microsoft’a girdiğim ilk dönemde yaptığım bir uygulama vardı. Charles Ayers Amerika’da 20. yüzyılın başlarında yaşayan bir çağdaş müzisyen ve Shostakovich eserleri birbirine benziyor, ben ikisinin eserlerini birbirinden ayıran bir yazılım yazmaya çalıştım. Notaları girmeye çalıştığım zaman gördüm ki hepsi matematik. O matematik sıralamaları nasıl dizileceği sizden, bizden, benden, arkadaşlardan, Doruk’tan, Işık’tan Kaan’dan, Ayşe’den gelen bilgiler çerçevesinde bilgisayarın öğrenebileceği bir şey öğrenmesi çok zaman alacak ama yine de öğrenebileceği bir şey. Öğreten de insan ve işin ilginç tarafı öğretmek için ekstra bir gayret sarf etmiyorsunuz verdiğiniz her türlü geri bildirim onun öğrenmesini sağlıyor. Spotify da sevdiğiniz her şarkı ya da sevmediğiniz her şarkı sizin müzik zevkinize dair muazzam bir veri depolanmasını sağlıyor, sorunun cevabı bu. Poker oynayın demiyorum, ben hiçbir iskambil oyunu bilmem ama çok iyi biliyorum ki poker uzmanlık gerektiren bir oyun, bu oyunda elinize gelen kartlar çok önemli ama kimi zaman karşınızdaki kişiye yüz ifadenizle verdiğiniz his elinizdeki kartlardan daha önemli olabiliyormuş. Poker oynayan herkes böyle söylüyor. Bu yüzden poker face diye bir şey vardır. Pokerde yüz ifadesinden hiçbir şey anlaşılmayan insanlara böyle deniyormuş. Poker face olsalar dahi birtakım sensörler yüzlerine vurmadıkları ve bizim insan olarak anlayamadığımız kan basıncındaki artışı yüz ifadelerine bakarak anlayabiliyorlar ve bizim insan olarak anlayabildiğimizden insanın ruh halini daha iyi anlıyor, heyecan seviyesini anlayabiliyorlar. Bu yüzden pokeri insanlardan daha iyi anlayabilecek hale geldiler. Yeni bir meslek seçmemizi mi söylüyorsunuz. Hayır, yeni bir meslek seçmeyin, yaptığı mesleği iyi yapan insanların her zaman mesleği olacak. Şu anda insanlar satrançtan para kazanmıyor mu (?) satranç turnuvaları insanlar arasında yok mu (?) var. Satranç da bilgisayarlar insanları yeneli 20 sene oluyor ama buna rağmen insanlar hala satranç oynamaya devam ediyor. Sinüs 45’in ne olduğunu ben ezbere bilmiyorum ama Google’den bakarak bulabiliyorum. Yapay Zekâ algoritmaları bunu bana söyleyebiliyor ama trigonometri mantığının iyi bilen bir kişi olarak ben çevremdeki insanları etkileyebiliyorum. O yüzden yaptığınız işi iyi yapın derken kastım bu. Eğer siz işinizi iyi yapıyorsanız bilgisayarlar işinizi elinizden almayacak. İyi DJ’ler dünyanın dört bir tarafında para kazanmaya devam ediyorlar; iyi mimarlar, mimarlık bilgisayarlar tarafından yapılabilir bir şey olmasına rağmen para kazanmaya devam ediyorlar ve edecekler. İyi avukatlar dünyanın dört bir tarafında iş yapmaya devam edecekler. İyi hemşireler, iyi doktorlar para kazanmaya devam edecekler. Yaptığınız işi em-

karşınızdaki insanı dinleyin. ATM'ler ilk olarak 69 yılında çıkmış, 69 yılına kadar para çekebileceğimiz tek yer bankalarımız. ATM sayısı 2000'den beri Türkiye'de 8 katına çıkmış ama bankalarda çalışan insan sayısı 1.2 katına çıktı, azalmadı. Dolayısıyla ATM, parayı insan olmadan çekebilmemizi sağlayan o makine, insanın yerine geçmesine rağmen bankacılıkta insan sayısı azalmadı.

— **Peki, sizce bu projeler için veliler ve öğrenciler hazır mıdır?**

— Hayır, bence önce veliler hazır değil. Çünkü velilerin bazıları teknolojiye korkuyor ve bazıları teknolojiyi evde ya da okulda nasıl kullanılması gerektiği konusunda yeterince bilinçli değiller. Bence önce velilerin bilinçlendirilmesi lazım ama bundan önce atılması gereken bir adım var, önce öğretmenin bilinçli olması lazım. Dolayısıyla okul müdürü, öğretmen, idari kadroların teknolojinin getirebileceği faydalar ve tehlikeler üzerine gerçekten bilinçli bir şekilde eğitim alabilmeleri ve verebilmeleri gerekiyor. Ben de bu soruyu size çevirerek sorayım. Fortnite oynamayan bir öğretmenin şu anda Fortnite oynayan çocukların gerçek hissiyatını bilmesi çok zor. Bence öğretmenlerin bu araçları denemeleri

uğraşmaları, teknolojiye korkmamaları gerekiyor. Öğrencinin hazır olmadığı da kesin çünkü öğrenci Instagram, Fortnite vb. ile teknolojiyi tüketmek derdinde. Dolayısıyla öğretmen, veli öğrenci üçlüsünü idari kadro vesaire dâhil olmak üzere nasıl olur da biz, bir problemi beraberce belirleyebilir ve çocuklarımızın bu problem etrafında çözüm odaklı çalışmasını ve beraber proje yapmasını nasıl sağlayabiliriz düşünmesinde fayda var. Biraz önceki soruya bu veli, öğretmen, öğrenci sorusuna verebileceğim bir cevap daha var. Teknoloji dünyasına daha çok erkeklerin merak sardığını görüyoruz. Bu iki anlamda tehlikeli bir şey. Kadınlar teknoloji dünyasının getirdiği nimetlerden yararlanamıyorlar, ileride dışarıda kalma olasılıkları yüksek. Dolayısıyla kız öğrencileri olabildiği kadar bu konuda teşvik etmemiz lazım. İkincisi ise kızların ve kadınların genel olarak sahip oldukları bir takım güçler, avantajlar var. Dörtüsel fizyolojik, biyolojik, psikolojik birtakım avantajları var. Erkeklerden daha estetikler, erkeklerden daha iyi çok boyutlu düşünebiliyorlar. Mesela dünyanın en çok kullanılan sunum programı Power Point. Çünkü Power Point'i geliştiren ekibin yarısından fazlası kadınlardan oluşuyor. Çünkü kadınlar orada bir sunum ürün yazılımının nasıl çalışması gerektiğini görsel beyinleriyle sağ beyin sol beyin eşit kullanabilen yönleriyle hayal etmişler, tasarlamışlar, kimi zaman erkeklere geribildirim vermişler ve PowerPoint gibi dünyanın en çok kullanılan ürününü geliştirmeyi başarmışlar. Dolayısıyla kız öğrencilerin velilerine de çok iş düşüyor öğretmenlerine de çok iş düşüyor. Ben bu soruda özellikle kızlara ayrı bir yer ayırmak istedim

— **Yapay zekâ insanın ona öğrettiğinden daha ileriye gidebilecek kapasiteye sahip mi?**

— Şu anda hayır. Biz şu anda özeti çıkartmayı bazı programlara yaptırabiliyoruz. Mesela 100 sayfalık bir metni özetlemek gerekiyor bu işi yapan birtakım insanlar var ve bu insanlar aslında anlamlı bir şey yaratmıyorlar. Oradan buradan birkaç kelimeyi belki birkaç cümleyi alıp özetliyorlar. Biz bu işi artık bilgisayarlara yaptırıyoruz. Dolayısıyla geçmişte kullandığımız bazı yöntemler artık günlük hayatta işimize yaramayacak kullanmayacağımız ama yapay zekânın burada bizim elimizi kuvvetlendirecek, bize tehlike yaratacak iki yönü var. Bunu çok çok iyi fark etmemiz gerekiyor. Söylemek istediğim bir unsur daha var, bu da biyoteknoloji ortalama yaşam süresi dünyada 70'i aştı muhtemelen. Ben 2100 yılını zorlayacağım Siz 2100 yılını muhtemelen göreceksiniz. Her şey böyle doğru şekilde giderse bunun olmasını sağlayacak en önemli şeylerden bir tanesi ise vücudunuza birtakım eklentiler, vücudumuzda beliren hastalıkları çözecek şekilde veriliyor olacak. Mesela bunu yapay zekâ ile birleştirdiğimizde insanların ömrünü uzatabilme gibi imkânlar da var bunu biyoloji ile birleştirin, psikoloji ile birleştirin, nöroloji ile birleştirin muazzam bir imkân seti ortaya çıkıyor.

— **Bize zaman ayırdınız ve yoğun programınız arasında okulumuza gelip bizim sorularımızı cevapladınız. Cevaplarınızla belki de çocuklarımızın yoluna ışık tuttunuz bunun için size teşekkür ederiz.**

Okul İçi Yarışmalarda Dereceye Giren Mektuplar

Ata'ya Özlem

10 Kasım Atatürk'ü Anma Haftası etkinlikleri kapsamında 5, 6 ve 7. sınıf düzeyinde "Ata'ya Özlem Konulu Mektup Yazma Yarışması" düzenlenmiştir. Türkçe Bölümü tarafından her yıl geleneksel olarak düzenlenen yarışmada 7-G sınıfından Derin Cemre TEMEL, yazdığı duygu yüklü mektupla yarışmanın birincisi olmuş ve mektubunu 10 Kasım'da okulumuzda düzenlenen anma töreninde okumuştur. Mektubu ile herkesin beğenisini kazanan ve izleyicilere duygusal anlar yaşatan öğrencimizi tebrik ediyoruz.

26.10.2018

Canım Ata'm,

Her yıl yüreğimizdeki derin özleminin katlanarak arttığı, seni kaybetmiş olmanın acısını en derinden yaşadığımız, içimizi sızlatan 10 Kasım'a sayılı zaman kalmış günlerden birinde yazıyorum bu mektubu sana. Ben, senin bizlere bıraktığın bu güzel ülkede yaşayan bir Türk genciyim. Bu cennet vatanın bekçilerinden biri, sayende okuma yazma fırsatına sahip olmuş ortaokul öğrencisi bir kız çocuğuyum. Seni kendime örnek alı, her zaman kalbimde taşır, kalbimin derinliklerinde saklar, asla bırakmam.

İlkokula başladığım günden beri bizler için ve şu anda üzerinde özgürce, bağımsız olarak yaşadığım topraklar için neler yaptığını kitaplardan okur; ailemden, öğretmenlerimden duyar, öğrenirim. Her defasında da sana olan hayranlığım, minnettarlığım içimde çığ gibi büyür, çoğalır. Birinci sınıftan bugüne seninle ilgili öğrendiğim her şey, cesaretin, azmin, kararlılığın, önderliğin, ileri görüşlülüğün sana duyduğum minnet ve saygının sarsılmaz kaynağıdır.

Hani her çocuk okumayı söktüğünde masal kitaplarına sarılır ve hepsinin gönlünde bir masal kahramanı vardır ya benim kahramanım sen oldun Ata'm! Ben masallardan daha çok sevdim senin bu ülke için yazdığın destanları okumayı, dinlemeyi, öğrenmeyi. Keşke umut mavisini gözlerini yakından görebilen, o içten gülümsemene şahit olabilen etrafındaki onlarca çocuktan biri olabilseydim.

Bazı duyguları anlatmaya yetecek sözcük yokmuş meğer. Sana yazdığım bu mektubun başına oturunca anladım. Sen yurdumun karanlıklara gömüldüğü o en zor günlerde doğan güneşimizsin; Türk milletinin elinden tutup kaldıran, onları bir araya getiren Ulu Önder'imizsin! Düşmanların vatanımızı parçalayıp onu elimizden almaya ve bizi esarete mahkûm etmeye çalıştığı o talihsiz yıllardaki kurtarıcımızsin! Ümitlerin tükendiği anda yüreklerde yeşeren umutsun! Bizler için, bu güzel ülke için yaptıklarını anlatmaya yetmez ki sözcüklerim, cümlelerim. İnan, teşekkürlerim de yetmez sana olan minnettarlığımı ifade etmeye.

Bağımsız, özgür, cumhuriyetle yönetilen bir ülkede yaşamak bizler için

öyle büyük bir nimet ki, hepsi ayrı ayrı öyle değerli ki... Sen olmasan hiçbiri olmazdı Ata'm! Adalet olmazdı, kadın ve erkek arasında eşitlik olmazdı, demokrasi olmazdı, bayrağımız olmazdı, biz olmadık Ata'm! Bizlere armağan ettiğin ulusal egemenlik öyle bir ışık ki onun karşısında zincirler erir, taç ve tahtlar yanar, yok olur. Senin sayende yok olmaktan kurtuldu bu cennet vatan, sayende dirildi bu millet ve sayende küllerinden yeniden doğdu canım ülkem.

Ata'm bizlere bıraktığın bütün emanetlerin yılmaz bekçisi olacağıma söz veriyorum! Bu milletin ve vatanın yükselmesi için, gelişmesi için var gücümle çalışacağıma; adının ve emanetlerinin benden sonra da yaşatılması için elimden geleni yapacağıma söz veriyorum. Ruhun huzur içinde olsun Ata'm! Ay yıldızlı bayrağımız göklerde ilelebet dalgalanacak. Yurdumun birliğine, bütünlüğüne, bağımsızlığına göz diken düşmanlara karşı özveriyle, gerekirse kendimi siper ederek ve hayatımı ortaya koyarak mücadele edeceğime ant içerim. Tıpkı senin de bizler için bir zamanlar yaptığın gibi... Ancak o zaman sana olan görevimi yerine getirmiş olur, ancak o zaman sana karşı hissettiğim borcu bir parça da olsa ödemiş olurum.

Canım Ata'm! Sen benim geleceğime bir ışık tuttun; önüme güneşli, aydınlık yollar serdin. Bu ışığı daha da parlatacak olan benim. Tüm kalbimle söylüyorum ki seni asla mahcup etmeyeceğim, ruhunu asla hayal kırıklığına uğratmayacağım. Bana tüm dünyanın örnek aldığı bir liderin evladı olma şerefini, zaferlerle dolu şanlı bir tarihe sahip olma gururunu yaşattığın için, özgür ve bağımsız bir ülkede nefes alma imkânı sağladığın için sana sonsuz teşekkürlerimi ve minnetimi sunuyorum. En derin saygı ve sevgilerimle...

Derin Cemre TEMEL

7-G

Cumhuriyet'in Koruyucusuyuz

Cumhuriyet'in önemini ve değerini öğrencilerimizin kalplerinden satırlara taşımak, onlara bu duyguları 29 Ekim haftasında bir kez daha hatırlatmak amacıyla okulumuzda "Cumhuriyet'in Koruyucusuyuz" konulu yazma yarışması düzenlendi. Öğrencilerimizin duygu ve düşüncelerini en içten cümleleriyle anlattığı, Atatürk ilkelerinin ve Cumhuriyet erdeminin önemini vurgulayan duygu dolu yazılar arasında 7G sınıfından Talya Sancaktaroğlu yazdığı etkileyici yazıyla yarışma birincisi oldu.

KARANLIKTAN AYDINLIĞA

Ben Talya Sancaktaroğlu; Ata'mın armağanı, emaneti olan cumhuriyetin çocuklarından biriyim. 13 yaşındayım ve bugün 95. yılını kutladığımız Cumhuriyet Bayramı'nda ilk kez farkına vardım ki 95 yıl evvel kurulan cumhuriyet, yalnızca bir yönetim şekli değişikliği değil aslında bir demokrasi projesiydi. Demokrasi Türk milletinin hasretini çektiği, ihtiyacı olan her şeyin ta kendisiydi çünkü. Demokrasi; eşitlik, adalet, özgürlük demektir ve Türk milleti bunların hepsine muhtaçtı.

Henüz Erzurum Kongresi bile yapılmamış. Henüz Sivas Kongresi yok, Meclis kurulmamış, vatan toprakları işgal edilmiş. Kimsenin gelecekte umudu yok. İşte böyle bir ortamda Mustafa Kemal, ileride Cumhuriyetin kurulacağını müjdelemişti. Bundan tam 95 yıl önce zorlu Kurtuluş Savaşı kazanılmış, ülke düşman işgalinden kurtulmuştu. Mustafa Kemal Atatürk sadece yurdu kurtarmanın yeterli olmadığını ve yeniliklerle bu savaşı tamamlamayı hedeflemişti. Bunlardan birinin de Türkiye için cumhuriyeti ilan etmek olduğunu biliyordu.

29 Ekim'den bir gün önce Mustafa Kemal Atatürk, bir toplantı yaparak oradaki insanlara seslenmiş "Efendiler, yarın cumhuriyeti ilan edeceğiz!" demiştir. Cumhuriyet genç, yaşlı, kadın, erkek herkesin vatan cephelelerinde mücadele etmesiyle ilan edilmiştir. Bu mücadelede herkes taşın altına elini koymuştur. Bir millet büyük bir direniş hareketi başlatarak dirilişe geçmiştir. Savaşta verilen kayıplar, büyük acılara neden olmuştur. İşte tüm bunlar cumhuriyetin ne kadar zor şartların üstesinden gelerek ilan edildiğinin, halkımızın ne kadar büyük özverilerde bulunduğu ve Ata'mızın kararlılığının ispatıdır.

Atatürk'ün cumhuriyeti ilan etmesinin, ülkemize demokrasiyi getirmesinin yanı sıra yaptığı devrimler Türk halkına tarihlerinin en karanlık anında, yeni bir hayat ve umut getirmiş, enerjisini ve özsaygısını yenilemiş ve onları sadece bağımsızlık yolunda değil çok daha nadir ve çok daha değerli olan özgürlük yolunda sapasağlam yerleşmiştir. Şimdiki özgürlüklerimizin hiçbirine sahip olmadığımızı hayal ettiğimde yüreğime tarifi imkânsız bir korku ve endişe yerleşiyor. Düşüncelerinizi özgürce dile getiremediğinizi, yazamadığınızı düşünün siz de ya da toplum içinde eğitim, çalışma ve adalet konularında kadın ve erkekler arasında eşitlik olmadığını, sınıf farklılıklarının olduğunu, giyiminizden, okuduklarınıza kadar kişisel her hakkınıza başkalarının karar verdiğini... Bunları hayal ettiğim an, Atatürk'ün gerçekleştirdiklerinin bizler için ne kadar hayati, ne kadar değerli olduğunu bir kez daha anlıyor ve ona derin bir şükran duyuyorum. Çünkü biliyorum ki cumhuriyetin, demokrasinin yokluğu bizim en büyük felaketimiz, varlıkları ise ülkemizin, milletimizin can damarlarıdır. Nasıl ki bir ağaç köklerinden hayat alırsa ve ona muhtaçsa biz de özgürlüğümüz ve bağımsızlığımız için cumhuriyete, demokrasiye ve Atatürk'ün devrimlerine muhtacız.

Arkadaşlar, bizler Atatürk'ün kurduğu Türkiye Cumhuriyeti'nin gelecekteki büyükleri olarak onun ilan ettiği cumhuriyete, kurduğu demokrasiye ve emanet ettiği devrimlere sahip çıkmalı, bunları korumalı ve yaşatmalıyız. Unutmamalıyız ki Türk halkı büyük fedakârlıklarla vatanımızın ve milletimizin çağdaş medeniyetler seviyesine yükselmesini ve bugünlere gelebilmesini sağlamıştır. Onlar sayesinde bugün birçok hakka sahibiz, özgür ve bağımsız bir ülkeyiz. Cumhuriyeti, demokrasiyi ve Atatürk devrimlerini korumak, gelecek nesillere ulaştırmak hepimizin görevidir; Ata'mıza ve Kurtuluş Savaşı'nda mücadele eden, can veren halkımıza borcumuzdur. Canım Ata'm! Ben cumhuriyet çocuğu olarak senin açtığın yolda, gösterdiğin hedefe durmadan yürüyeceğime ve kurduğum cumhuriyete sahip çıkacağıma ve onu yaşatacağıma ant içerim.

Talya SANCAKTAROĞLU

7G

Işıklı Kardeşim Mektubun Var

Okulumuzun kuruluşunun 133. yılını kutlamak amacıyla 7. sınıf öğrencilerimizle “Işıklı Kardeşim Mektubun Var” adlı mektup yazma yarışması gerçekleştirilmiştir. 7. sınıf öğrencilerimiz, yazdıkları mektupları 4. sınıfta okuyan arkadaşlarına dağıttılar. Bu çalışmayla farklı düzeylerde öğrenim gören öğrencilerimiz, ortak bir paydada buluştu ve “Işıklı” olmanın değerini ve gururunu bir kez daha yaşadı.

Değerli Işıklı Kardeşim,

Ben anaokulundan beri bu kurumda öğrenim gören ve şu an 7. sınıfta okuyan bir öğrenciyim. Sana bu mektubu, ne kadar şanslı bir çocuk olduğumu anlatmak için birkaç yıl sonra senin de oturacağın sıraların birinde yazıyorum. Bu yüzden yazdıklarımı büyük bir dikkatle okumanı isterim. Mektubumda anlattıklarımın ne kadar önemli ve değerli şeyler olduğunu gelecekte, büyüdüğünde çok daha iyi anlayacaksın.

Öncelikle “Ben neden çok şanslıyım?” diye düşünebilirsin. Çünkü sen bir Işık öğrencisisin. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün ismini verdiği, onun manevi mirasının koruyucusu olan bu değerli eğitim kurumunun bir parçasısın. Bu da seni özel ve ayrıcalıklı bir çocuk yapıyor. Bu yüzden sorumluluğun büyük. Çünkü Atatürk’ün öncülüğünde eğitim vermeye başlayan bu okulda okumak; iyi bir eğitim almaktan çok daha büyük, çok daha derin bir anlam taşır. “Işıklı” olmak, Atatürk’ün ilkelerini ve fikirlerini yaşatmak ve korumak demektir; okulumuzun tarihiyle, vizyonu ve misyonuyla gurur duymak demektir.

Sorumluluğunun büyük olduğunu söyledim çünkü biliyorsun ki okulumuzun en büyük gayesi, “önce iyi insan yetiştirmek” tir. İyi insan olmak, adaletli ve ahlaklı olmak okulumuzun önceliğidir. Bu nedenle tüm “Işıklı”ların amacı insan haklarına saygılı, tüm kültürlerle karşı hoşgörülü, doğaya karşı duyarlı, çağdaş, laik, ana dilinde başarılı, yabancı dilleri iyi bilen, bilimsel düşünen, merak eden, araştıran, sorgulayan, öğrenmeyi seven ve en önemlisi de vatanını seven, onu koruyan ve ülkesine faydalı olmak için elinden geleni yapan bir yetişkin olmaktır.

Bu yıl 133. yaşını kutlayan Işık Okullarının en büyük farkı vizyonunda, misyonunda, hedeflerinde ve bunlardan yola çıkarak verdiği eğitimde yatar. Kurumumuz ve öğretmenlerimiz ülkemizin ve dünyanın geleceğinde söz sahibi olacak aydın insanlar yetiştirmek için ellerinden gelen her şeyi yaparlar. Okulumuzun en önemli özelliklerinden biri de sanatı, sporu, müziği de eğitimin bir parçası olarak görmek ve hepsine eşit değerde önem vermektir. Çünkü tüm bunları bir zincirin birbirini tamamlayan halkaları gibi görür ve ancak bu sayede Atatürk'ün istediği gibi gençler, vatandaşlar olacağımıza inanır.

Öğretmenlerimiz bize hep başarılı olmanın, kendimize, ailemize, ülkemize faydalı bir insan olmanın, gelişmenin yolunun iyi bir eğitimden geçtiğini anlatır. Daha güzel bir dünya yaratmak için ihtiyacımız olan ışığın içimizde olduğunu söylerler bize... Ata'mızın ilkeleri doğrultusunda toplumunu, geleceğini bilimin ışığıyla, eğitimin ışığıyla aydınlatan gençler olmak bize emek veren öğretmenlerimize ve Ulu Önder'imize en büyük borcumuzdur. İşte sen, ülkemizin aydınlanmasını sağlayacak gücü kalbinde barındırıyorsun. Burada aldığın eğitimle vatanını, milletini ve onların üzerine düşen karanlıkları aydınlatacaksın. Ülkeni gelecekte çok daha yüksek ve iyi yerlere taşıyacaksın.

Kardeşim! Unutmamalısın ki biz bu ülkenin umuduyuz. Bu sıralarda birlikte olduğumuz gibi ileride de güzel makamlarda aynı hedef için çalışacağız. Işıklı yollarımız daima birleşecek. Arkamızda olan büyük Işık ailesinin gücüyle daha güzel bir ülke, daha güzel bir dünya yaratacağız. Sevgilerimle...

Ablan Nil ÖZTÜRK
7-G

Işık Okulları Akreditasyon Denetiminde

CIS Akreditasyonu açık şekilde belirlenmiş hedefler ve standartlarla yüksek kaliteli bir eğitim-öğretim programı olmasını hedefler. Okulun güçlü ve zayıf yönlerinin farkında olup sürekli gelişimle eksiklerin tamamlanmasını sağlar. Dünyadaki benzer okullarla karşılaştırarak, aynı standartlarda eğitim verilmesi için yol gösterir.

Işık Okullarında akreditasyon süreci 2009 yılında başlamıştır. Geçtiğimiz yılda felsefe ve hedefler revize edilmiştir. Ardından 2012 yılında CIS tarafından okulumuza gönderilen rapor, ilgili komitelerle paylaşılmıştır.

Tüm okul toplumunun dahil edildiği bu çalışmada amaç; geçen seneler içerisinde nelerin değiştiği, yenilendiği ya da eksildiğinin farkına varılması olmuştur. Öz değerlendirme süreci bittikten sonra 2018'in Aralık ayında okulumuza gelen CIS ekibi, denetimini gerçekleştirmiştir.

IBPYP Dünya Okulu Olma Yolunda İlk Adım

PYP- "Primary Years Program" yani "İlk Yıllar Programı"nın kısaltmasıdır. IB (International Baccalaureate), 4 ayrı programdan oluşur ve PYP bunun anaokulu ve ilkököl 1-4 düzeyinde uygulanan en alt basamağıdır. Lisemizde IB'nin en üst basamağında olan "DP" yani diploma programı uygulanmaktadır ve bu programı bitiren öğrenciler yurt dışındaki üniversitelerden kabul almaktadır.

IB'nin misyonu, yani PYP'nin misyonu dünya vatandaşı yetiştirmektir. Yani kültürlerarası anlayışa sahip, saygılı, araştıran, sorgulayan, bilgili, duyarlı, etkin, dengeli, ilkel, yaşam boyu öğrenen kişi yetiştirmektir. Okulumuzda zaten öğretmen merkezli bir eğitim sistemi değil, öğrencinin de öğrenme sürecinde yer aldığı bir sistem mevcuttur. PYP aday okulu olmak, bize IB'nin öngördüğü profildeki insanı yetiştirmek için belirli bir format ve standart getirmektedir.

Eylül 2018 itibarıyla FMV Erenköy Işık Anaokulu ve İlkokulu, IBPYP Dünya Okulu olma yolunda ilk adımı başarıyla tamamlamış ve resmi aday okul statüsüne erişmiştir.

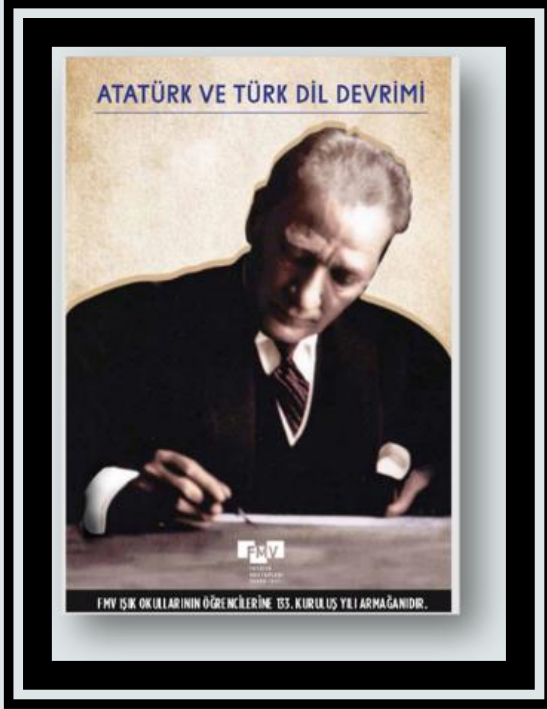
Ana Dilimize 21. Yüzyıl Işığı ile Bakmak

Işık Okullarının; ana dili öngörüsünü şekillendirmek, kültürel ve entelektüel hedeflerini belirlemek amacıyla 22 Aralık 2018 Cumartesi günü Işık Okulları Nişantaşı Kampüsü Sacit Öncel Salonu'nda Türkçe Çalıştayı düzenlenmiştir. Çalıştaya Sayın FMV Yönetim Kurulu Üyesi Hülya Neşe Çubukçu, Feyziye Mektepleri Vakfı ve Işık Okulları üst düzey yöneticileri, Sayın CEO Koray Tulgar, Sayın Eğitim Kurumları Koordinatörü ve Kurucu Temsilcisi Faika Topal, Sayın Feyziye Mektepleri Vakfı Genel Müdürü Alp Günay, Sayın Feyziye Mektepleri Vakfı Finans Direktörü Lazar Leon, Işık Okulları Müdürleri, Işık Okullarının tüm Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri ile sınıf öğretmenleri katılmıştır.

Sayın FMV CEO'su Koray Tulgar'ın açılış konuşmasının ardından çalıştayan "Türkçede Terimler Sorunu" konulu ilk konuşmasını Sayın Yusuf Çotuksöken yapmıştır. İkinci konuşmacı Sayın Prof. Dr. Selahattin Dilidüzgün "Okuma Kültürü" konusuna bakışını katılımcılara aktarmıştır. Çalıştayan son paylaşımını "Yazma Becerisi ve Yazılı Anlatım Öğretimi" konulu içeriğiyle Sayın Dr. Tamer Ergin yapmıştır. Çalıştayan ikinci oturumu, 13.00'te başlayan atölye çalışmaları şeklinde planlanmış, Türkçe ve edebiyat öğretimi her yönden ele alınmıştır. Birinci oturumda konuşmacı olan akademisyenlerimiz atölye çalışmalarında da bulunmuş, Sayın Yazar Füsun Çetinel ve Sayın Doç. Dr. Ahmet Benzer de öğleden sonraki atölye çalışmalarına katılarak bilgilerini bizimle paylaşmışlardır.

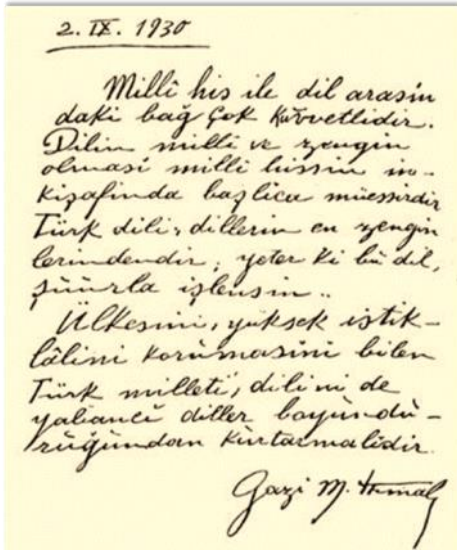
Atatürk ve Dil Devrimi Kitabı

Adını Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün onayı ile alan Işık Okullarının vizyon ve misyonunda, öğrencilerimizde ana dili bilinci oluşturmak temel ilke olarak daima yer almaktadır.

Atatürk'ün Türk ulusu için yaptığı sayısız devrimlerin ve uygarlaşma yolunda attığı adımların başında "Dil Devrimi" gelmektedir. Bağımsızlık yolunda ulusumuzun uyanışında ve var oluşunda Ulu Önderimizin rolü büyüktür. Cephelerdeki savunma ve milli sınırları korumak için verilen mücadele ulusumuz için ne denli önemliyse "Dil Devrimi" ile hedeflenen mücadele de aynı derecede önem taşımaktadır.

Atatürk'ün izinde onun ilke ve devrimlerinin koruyucusu olan Feyziye Mektepleri Vakfı, öğrencilerimizde bu bilinci pekiştirmek amacıyla hazırladığımız "Atatürk ve Türk Dil Devrimi" adlı kitabı 133. yıl armağanımız olarak öğrencilerimize sunmuştur.

"Millî his ile dil arasındaki bağ çok kuvvetlidir. Dilin millî ve zengin olması, millî hissin gelişmesinde başlıca etkindir. Türk dili, dillerin en zenginlerindendir. Yeter ki, bu dil şuurla işlensin. Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır."

Mustafa Kemal Atatürk'ün
Türk dili ilgili kendi el yazısı ile
belirttiği görüşleri (1930)

Gülten Dayıoğlu Okulumuzda

Çocuk edebiyatının usta ismi Sayın Gülten Dayıoğlu'nun "Akıllı Pireler" adlı kitabını okuyan 6. sınıf öğrencilerimiz, 13 Aralık Perşembe günü yazarımızla keyifli bir söyleşi gerçekleştirdi. Usta yazarın edebiyat üstüne düşüncelerini, yazarlık deneyimlerini ve bu uzun yolculuktaki anılarını yazarın anlatımıyla dinleme fırsatına sahip olan öğrencilerimiz merak ettikleri soruları da yazarımıza yönelttiler. Söyleşimiz imza etkinliği ile son buldu.

İlkokul Öğrencimiz Yağız Boz TÜYAP'ta

Okulumuz 4F sınıfı öğrencilerinden Yağız Boz, yaşından beklenenin üstünde bir sorumluluk ve yaratıcılık örneği sergileyerek ilk kitabını yayımlamıştır. Okulumuza başladığı günden bu yana okuma sevgisi ile dikkat çeken ve okul kütüphanemizin kitap kurtlarından olan öğrencimiz, dördüncü sınıfa geldiğinde okumadaki yetkinliğinin üstüne yazma becerisini de ekleyerek hem arkadaşlarına örnek olmuş hem de kurum olarak bizleri gururlandırmıştır. "Dört Artı Bir" adını verdiği kitabı kasım ayında yayımlanan öğrencimiz, TÜYAP Kitap Fuarı'nda kitabını ilk okurları için imzalamış ve yazarlığın büyüğü dünyasına giriş yapmıştır.

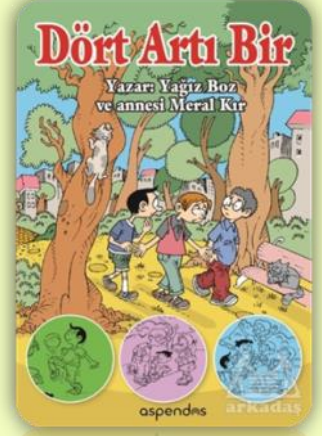
Kitap yazmaya devam edeceğini söyleyen Yağız'a başarılar diliyor, onun gelişimine katkı sağlayan öğretmen ve velilerini tebrik ediyoruz.

Minik Yazarımız Yağız Boz ile Söyleşi

Özel Erenköy Işık İlkokulu 4F Sınıfı öğrencilerinden Yağız Boz, yazmış olduğu “Dört Artı Bir” adlı kitap üzerine Okul Müdürümüz Sayın Sibel Sagner tarafından davet edilmiş ve kendisiyle bir söyleşi gerçekleştirilmiştir.

Okul Müdürü Sayın Sibel Sagner: Kitap yazmak her şeyden önce sabır gerektiren ve emek isteyen bir süreçtir. Bu yükün altından herkes kalkamaz, buna cesaret edenlerin de hepsi ortaya bir ürün koyacak sabrı gösteremez. Sen göstermişsin ve ortaya böyle güzel bir kitap çıkarmışsın. Daha bu yaşta böyle cesur bir karar alıp bunu hayata geçirdiğin için seninle gurur duyuyor ve sana çok teşekkür ediyorum Yağız. Şimdi yazdığın bu güzel kitapla ilgili seninle kısa bir söyleşi gerçekleştireceğiz.

Bir kitap yazmaya nasıl karar verdin?

Annemin kitap yazması benim de ilgimi çekti ve ben de onun gibi kitap yazmaya karar verdim.

Bu fikir aklına nereden geldi, neden kitabın ismi “Dört Artı Bir”?

Kitapta dört arkadaş daha sonra bir arkadaş daha edindikleri için kitabın ismini “Dört Artı Bir” koymaya karar verdim.

Bu arkadaşların sınıfındaki arkadaşların mı?

Toplam beş kişi var ve bunların üçü kendi sınıftaki arkadaşlarım. Kitaptaki diğer kişiyse kardeşim Çınar.

Kitabı yazmak ne kadar sürdü?

Aslında kitabı yazmaya başlayalı çok uzun zaman oldu. Fakat annemin hamileliği ve derslerimin yoğunlaşmasından dolayı biraz ara verdim. Ardından tekrar yoğunlaşarak kitabı bitirdim.

Hem ödev yapmak hem bu kitabı yazmak senin için zor olmadı mı?

Kitabı ödevin olmadığı zamanlarda yazdığım için pek sorun olmadı.

Kitabı yazarken en çok keyif aldığın şey neydi?

Bir kitap yazıyor olmak, sanki sadece büyüklerin yapabileceği bir iş gibi duruyor ve buna rağmen benim de bir kitap yazmam bana en çok keyif veren şey oldu.

Kitabı yazarken en çok zorlandığın şey ne oldu?

En çok zorlandığım nokta bazı yerlerde konuyu belirlemek oldu.

Kitapta senin en sevdiğin karakter hangisi? Sen kendini en çok hangi karaktere benzetiyorsun?

Benim bu kitapta en sevdiğim kişi Çınar oldu. Çınar bu defa bir bebek olarak değil 9 yaşında bir çocuk olarak bulunuyor. Benim kendimi en çok benzettiğim karakterse Emir'dir.

Peki, sınıf arkadaşın olan bu kişilerin isimlerini kitabında kullanmak için izin aldın mı?

Aslında bu kişiler bir yerde hayal ürünü. Bu yüzden gerçek kişilikleri kitapta çok da yansıtılmıyor.

Bu kitabın devamı gelecek mi?

Yazmayı düşünüyorum fakat bu kitap henüz çok yeni olduğu için yeni yazacağım kitap hakkında henüz düşünme fırsatım olmadı. İlerleyen yaşlarımda da yeni kitaplar yazabilirim belki.

TÜYAP kitap fuarında neler yaşadın? Seni orada görenler şaşırdılar mı?

Okuyucularımın kitaplarına notlar yazıp adımı ve soyadımı yazdım. Gelen okuyucuların bir kısmı annemin arkadaşları olduğu için çok garip karşılamadılar açıkçası.

Başka hangi konuda kitap yazmak istersin?

İlerleyen zamanlarda yazacağım kitapların hangi konuları içereceğine henüz karar vermedim.

Sınıfındaki arkadaşların senin kitap yazdığından haberdar mı?

Kitabın yazım aşamasında bazı arkadaşlarıma kitap yazdığımı söyledim. Bazıları şaşıarak buna inanmadı. Hatta bu konu hakkında iddiaya girdiğim arkadaşlarım bile oldu. Bazı arkadaşlarımsa kitap yazdığımı yeni öğrendiler.

Peki, kitap yazman elbette diğer arkadaşlarına örnek olacak bir olay. Onlarla bu konu hakkında sohbet etmek ister misin?

Elbette isterim. Onlara kitap yazarken neler hissettiğimi açıklamak beni mutlu eder.

Senin gibi kitap yazmak isteyen arkadaşlarına ne tavsiye edersin?

Kitap yazmak çok güzel bir duygu. Bir hayal kurup hele de bunu gerçekleştirebilmek insanı gerçekten çok mutlu ediyor. Kitabın okunduğunu, okunacağını bilmek de insana ayrı bir haz veriyor.

Okuyucularından nasıl dönütler aldın kitapla ilgili?

Bu zamana kadar aldığım dönütler hep olumlu ve güzeldi.

Kitabın hangi yaş grubuna daha çok hitap ediyor?

Kitabımın 0-12 yaş grubu için daha uygun olduğunu düşünüyorum.

Yazarlığın haricinde hayalini kurduğun başka bir meslek var mı?

İleride iyi bir pilot olmak istiyorum.

Sibel Sagner: Artık yeni nesil eskisi gibi tek meslekle yetinmiyor. Birden fazla alana ilgi duyuyor ve farklı işlerle uğraşıyor. Öğrencimiz Yağız'ın da ilgi duyduğu alanlarda hiç bıkmadan, usanmadan çalışmasını temenni ediyor; başarılarının devamını diliyorum.

Kadının Adı Var

5 Aralık'ta temeli 1791'deki Kadın ve Kadın Yurttaş Hakları Bildirgesi'ni temele alan Kadın Hakları Günü'nü kutladık. Aklımıza tarihi, insanlığı doğuran kadınların en güzel anlatıldığı Cemal Süreya şiirlerinden biri geldi:

bir kadını ortadan ikiye böl...

yarısı annedir,

yarısı çocuk,

yarısı sevgili

yarısı aşk...

duyanlar bunu bilmez,

görenler anlamaz bunu!

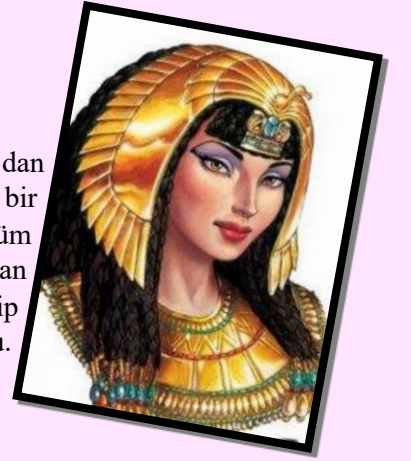
yarısı rivayettir,

yarısı gece.

Rivayet odur ki tüm canlıların anası diye bilinen, Sümer mitolojisinden tutun İbrani inancına kadar tüm inanışlarda kendine yer edinen Havva ile başlamadı mı her şey? Erkeğin kaburga kemiğinden yaratıldı ama o, insanlığı doğurdu. Tarihin her döneminde bir kadın çıktı zamanı şekillendirdi. Dilimiz döndüğünce kalbimizin sesine göre seçtiğimiz kadınları sizinle beraber anmak isteriz:

KLEOPATRA: “Fenomen Bir Kraliçe”

Mısır Kraliçesi ama isminin kökeni Yunanca. Kendisi Yunanistan'dan Mısır'a göç etmiş yedi dil bilen bir kadındı. Karizmatik, zeki ve aynı zamanda bir anneydi. Entelektüel ve adil oluşuyla tanınırdı. Bugünkü Ölü Deniz'de bir parfüm fabrikası olan Kleopatra bakımlı bir kadındı. Düzenlediği davetlerle de adından söz ettirecek Kleopatra, Sezar'ın kendine olan aşkı sayesinde Roma'ya da sahip olmak, İskenderiye ve Roma'yı birleştirerek dünyayı yönetmeyi planlıyordu. Hırslı, zeki kraliçe genç yaşta ölümüyle herkesi şaşırttı.

HZ. MERYEM: “Farklı Bir Kadın”

Hiz. Meryem'e ister inanalım ister inanmayalım inkâr edilemez bir gerçek var ki cesur kadındı. O, ortalama 2,5 milyar inananı olan bir dinin peygamberini doğurdu.

EMMELİNE PANKHURST: “Britanya’da Bir Cesur Kadın”

Madem kadın haklarından bahsediyoruz. Britanyalı kadın hakları savunucusunu es geçemeyiz. Onun sayesinde Britanyalı kadınlar birçok hakka kavuştu. Manchester’de bir avukat ile evlenerek onun da desteği ile 1989’da bekâr kadınların yerel seçimlere girmesine izin veren yasanın çıkmasında önemli rol oynamıştı.

ROSA PARKS: “Modern Zaman Kahramanı”

Onunla birlikte ayrı başlıkta olmasa da Amerikalı kadın ve insan hakları aktivisti Rosa Parks’ı da analım. Irkçılıkla savaşmak için yaktığı meşale Amerika’da sivil örgütlenmenin kıvılcımı oldu.

TÜRKAN SAYLAN: “Bir İstisna Kadın”

Güzel ülkemizin güzel kadınlarını anmadan olmaz diye düşündüğümüzde aklımıza ilk gelenlerden oldu Türkan Saylan. Vatikan’da Papa tarafından kutsanan kadın, Gandhi ödülünü alan kadın... Ölüm döşeğinde bile **“Ölümü düşünmüyorum bile yapacak çok işim var.”** diyerek çalışkanlığın sözlükteki karşılığı olan kadın. Hiçbir övgü sanırım ki onu anlatmaya yetmeyecektir.

TOMRİS UYAR:**“Edebiyatın En Karizmatik Kadını”**

Edebiyatın en güzel kadını Tomris. Adına şiirler yazılan, sözcükler çatılan, entelektüel öykü yazarı ve çevirmen. Cesur bir kadındı. Onca hatırı sayılır şairin arasında iyi öyküleriyle anıldı. Edebiyatın mihenk taşı Papirüs’ü Ülkü Tamer ve Cemal Süreya ile birlikte kurdu.

Tomris Uyar, Türk edebiyatının kalesi diyebileceğimiz bu masada iyi öykücülüğüyle, karizmasıyla ve zekâsıyla yer buldu. Bu masada “Ölmeme Günü”nü buldular. O edebiyatın ölümsüz kadını. Onunla beraber Ülkü Tamer, Cemal Süreya, Edip Cansever ve Turgut Uyar’a da selam olsun.

“Bir bozuk saattir yüreğim, hep sende durur.”
der, Turgut Uyar onun için.

HÜRREM SULTAN: “Padişahının Gülen Yüzü”

Koskoca bir imparatorlukta Divan toplantılarına katılan tek kadın olmak bile bu yazıda onun adını anmamıza sebeptir. Döneminde kadınlar, Harem’de kıyafet kumaşı seçerken o siyasetle ilgilendi ve yönetimde söz sahibi oldu. Zeki ve hırslıydı. Elbette fazla hırsı yanlışlar yaptırdı, bedeller ödetti ancak tuttuğunu koparan her kadın gibi onu da anmadan geçemiyoruz.

KRALİÇE 1. ELIZABETH: “Kızıl Kraliçe”

Dünyanın en büyük deniz gücü olan İspanyol donanması Armada’ya korsanlarıyla birlikte kafa tuttu. Ülkesindeki Protestan – Katolik çatışmasına son vermek için elinden geleni yaptı. Engizisyon mahkemelerini işlevsizleştirdi. Papa tarafından aforoz edildi. Ardında zengin, güçlü ve itibarlı bir ülke bıraktı. Bütün bunların dışında madalyonun diğer yüzü de o bir diktatör olarak da anılıyordu. Güçlü bir kadın ve bazen tarihi yargılamak bize düşmez. Eleştirebiliriz ama onun da adı burada geçmeliydi.

Meraklısına Not: “Alice Harikalar Diyarı” kitabındaki kraliçe Kızıl Kraliçe’den esinlenerek yazılmıştır.

KATHARİNE HEPBURN: “Sinemanın First Lady”si

Efsanevi oyuncu 12 dalda Oscar adayı oldu ve 4 Oscar ödülü aldı. Ödül törenlerinin hiçbirine katılmadı. Kalemle çizilmiş gibi bir güzelliğe sahip Katharine Hepburn kendi seçimiyle hiç anne olmadı. Bir demecinde: **"Başarılarımın 3 katını başarabilirdim. Tam kapasitemi yerine getiremiyorum ama hayatta önemli olan şeyler var. Yürümek, aile, doğmak, acı, sevinç ve sonra ölüm. Oyunculuk sadece soslu turtayı beklemek gibi bir şey. O kadar"** demiş. Hırslarından arınmış, insani ve yaşama sevdalı bir kadın. İşinde de çok iyi ve adından her dönem söz ettirdi, ettirecek.

Meraklısına Not: Kendi varisi olarak Julia Roberts'ı göstermiştir.

COCO CHANEL (Gabrielle Bonheur Chanel):

“Modayı baştan yaratan kadın”

Yüzyılın en önemli insanları içinde tek moda tasarımcısıdır. Yaşadığı dönem içinde farklı duruşuyla dikkat çekti. Fakir bir aileden geldi ve modaya yön veren kadın oldu. Şapka tasarlayarak başladığı yolculuğunda dünyanın en çok satan parfümü No:5'i yarattı. O artık ölümsüzdü.

“Moda, sadece elbiselerden oluşmaz. Moda gökyüzünde, moda sokakta, moda düşündüklerimiz ve yaşadığımızdır.” diyen Coco Chanel'e ek olarak biz de diyoruz ki moda düş kurmaktır.

Meraklısına Not: Coco'nun dairesinde bulunan 100 dikiş iğnesinin hâlâ daha ilk gün olduğu gibi çalıştığı da biliniyor.

ZÜBEYDE HANIM: “Muazzam Bir Anne”

Döneminde kadınların okula yaygın olmadığı halde okuma yazma bilen Zübeyde Hanım belki sıradan bir ev hanımıydı ama bir ulusun kaderini değiştirecek bir komutan doğurdu. Yıllarca oğluna hasret kalmaya razı olması bir vatansever kadın olduğunun da ispatıdır.

Bilge kadın olarak tanınırdı çevresinde. Genç yaşta dul kalan Zübeyde Hanım, türlü zorluklara göğüs gererek evladını yetiştirdi. O evlat bir ulusun kaderini çizdi.

Kadının kutsandığı bir çağı yaşamak, hepimizin hayali. Gönlümüzden geçen kadınları size tanıttık, siz de bu listeyi çoğaltabilirsiniz.

Türkçenin Gücü ve Özgünlüğü Üzerine

“Önce sözler karışır, sonra kavramlar karışır sonra da işler karışır.”

KONFÜÇYUS

Binlerce yıl önce söylenen ve söylenmeye devam eden şarkının adıdır Türkçe. Yeryüzünün kültürel zenginliğidir. Türkçe etkileşime açık bir dildir. Temasta bulunduğu birçok dilden sözcük aldığı gibi birçok dile de sözcük vermiştir. Türkçe, Almancaya 166 sözcük verirken 105 sözcüğü Almancadan almıştır. Fransızcadan ise 5540 kelime alınmıştır. En fazla sözcük verdiğimiz dil Sırpçadır. Sırpçaya 8742 sözcük verilmiştir.

Türkçe, çok eski bir tarihî varlığa, dolayısıyla öteki önemli dillerle kıyaslanınca zengin bir tarihî derinliğe sahiptir. Türkçenin tarihî derinlik ve eskiliği, elbette onu konuşan Türklerin tarihteki varlıkları ve eskiliği ile orantılıdır. Bugün elimizde arkeolojik kazılarla elde edilen belgelerin ve bu kazılardan çıkarılan tabletlerin ortaya koyduğu sonuçlara göre Türklerin tarihteki varlıkları, zaman açısından Türk dilinin bütün kollarına kaynaklık eden ve MÖ birkaç yüzyıl öncesine kadar uzanan Büyük Hun Devleti’ni oluşturan Türk kavimlerinin varlığından çok daha eskilere, en az milattan 3500-4000 yıl öncelerine kadar uzanmaktadır. Sümerce üzerinde çalışan bilim adamlarının ortaya koyduğu verilere göre Sümerler ile Türklerin ataları arasında söz varlığı alışverişinin bulunması, bu konuda her iki dil arasında 168 Türkçe kelimenin ortaklaşması ve bazı ek benzeşmelerinin bulunması Türklerin daha MÖ 3500 yıllarında Yakın Doğu’da muhtemelen Doğu Anadolu’da yaşadıklarını ve bu iki dil arasındaki söz varlığı alışverişinin de bu döneme rastladığını ortaya koymuştur.

Bilindiği gibi bugün için bizim en eski yazılı metinlerimiz, MS VI-VIII. yüzyıllar arasına giren *Köktürk Yazıtları*’dır. Bu yazıtların dil yapısı üzerinde yapılan araştırma ve çalışmalar, yazıtlardaki dilin gerek söz varlığı, gerek içerdiği kavramlar, kavram alanları ve özellikleri açısından hayli gelişmiş, sanatlı ve edebî bir dil yapısına sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bu dilin böyle gelişmiş bir düzeye ulaşabilmesi için ne kadar zaman geçmesi gerektiğini dikkate alan dil bilimci ve dilciler, Eski Türkçenin yaşının 2000 yıl daha gerilere götürülebileceğini belirtmişlerdir. Eski Türkçeden günümüze uzanan yazılı dönemlerdeki gelişmeleri dikkate alarak Eski Türkçenin yaşını 4000, 5000 ve 6000 yıl eskiliğe götüren araştırma ve görüşler de vardır. Demek oluyor ki Türk dili de gelişme koşulları açısından çok eski bir tarihî derinliğe sahip bulunmaktadır.

Coğrafi genişlik konusuna gelince: Tarihî açıdan çok eskilere uzanan Türk dili, coğrafi bakımdan da kapsamlı bir genişlik ve yaygınlığa sahiptir. Nitekim yine arkeoloji kazılarına dayanan buluntuların ortaya koyduğu verilere göre, Türklerin Orta Asya’daki yaygınlığı ta taş devrinden başlayıp demir ve tunç devirleri ile bozkır kültürünü içine alan bir coğrafi genişliğe dayanmaktadır. Büyük Hun Devletinin dağılmasından sonra tarih sahnesine çıkan ve birbirini izleyen Köktürk, Uygur, Karahanlı, Harezm, Altınordu, Çağatay, Selçuklu, Osmanlı gibi Türk devletlerinin coğrafi alanları, doğuda Moğolistan ve Çin sınırından başlayıp Orta ve Batı Asya’yı aşarak Balkanlar’a kadar uzanan bir genişlik ve yaygınlık kazanmıştır.

Görülüyor ki çok eski çağlardan başlayıp günümüze kadar uzanan farklı zaman dilimlerinde; Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarında çok geniş bir coğrafyaya yayılmış olan Türklerin elbette bu yayılışla orantılı olarak dil coğrafyalarında da aynı genişlik söz konusudur.

Günümüz Türk dünyasına gelince ise şunları söyleyebiliriz: Dil sınıflaması bakımından Moğol, Mançu, Kore ve Japon dillerini de içine alan Altay dil ailesinin nüfus yoğunluğu açısından en önemli kolunu oluşturan Türkçe, bugün yine doğuda Çin Halk Cumhuriyeti içerisinde başlayıp batıda Atlas Okyanus'una, kuzeyde Kuzey Buz denizinden Hindistan kuzeyine kadar uzanan bölgelerde, birbirlerine oranla temel yapıyı değiştirmeyen ancak bazı ses bilgisi, şekil bilgisi ve söz varlığı ayrılıklarıyla 12 milyon kilometrelik bir coğrafya alanında 220 milyon insan tarafından konuşulan ve yapılan hesaplamalara göre yalnız Türkiye Türkçesinde bile konuşma dilini, yazı dilini, edebiyat ve bilim dili ile ağızları içine alan 600 binden fazla söz varlığına sahip olan bir dünya dili durumundadır. Büyüklük açısından da dünyada 5. sırada yer almaktadır.

1960'lı yıllardan başlayarak iş bulma, eğitim görme, dil öğrenme, ticarî ve teknik alanlara açılma gibi çeşitli nedenlerle dünyanın beş kıtasına yayılan Türk nüfusu da altı milyonun üzerindedir. Bu konuda yapılan araştırma ve incelemelere göre, günümüzde Türkiye dışında 34 ülkede daha Türkiye Türkçesi konuşanlar tespit edilmiştir. Çağımızın ortaya koyduğu gelişmeler ve Türk nüfusunun yaygınlığı dolayısıyla ihtiyaca göre, orta ortaöğretim kurumlarında Türkçenin öğretildiği 87 ülke vardır. Sonuç olarak Türkçenin coğrafi sınırları Asya dışında, Avrupa'da Atlas Okyanusu'na, Amerika kıtasında Kanada ve Birleşik Amerika ile Avustralya kıtasına kadar uzanan bir yayılma da göstermiştir.

Dilimiz ses yapısı açısından ünlüler ile ünlüler ve ünsüzler ile ünsüzler arasındaki benzeşme kuralları dolayısıyla uyumlu ve mükemmel bir görünüm sergilemektedir. Ünsüz benzeşmesi kuralları bu dilin ses yapısına uyumlu bir akıcılık kazandırmıştır. Aynı düzenli durum Türkçenin hece yapısında da ortaya çıkar. Türkçe sözlerin tek doruklu birer hece yapısına sahip olması, ona uyumlu bir özellik kazandırmıştır. Dilin uyarlama gücü, bu özelliğe uymayan yabancı sözleri de kurala uydurmuştur.

Dilimizde ayrıca konuşmayı bazı dalgalanmalara uğratarak cümleleri türlü ses perdesinden geçirmek yoluyla onlara çeşitli duygu ve anlam incelikleri katan bir tonlama özelliği de vardır. Konuşma dilinde kendini gösteren bu tonlar, yükselen ve alçalan tonlar biçimindedir. Vurgu ve tonda dilin anlam yapısına göre ayarlanan iniş ve çıkışlar, dilde bir müzikalite ortaya koymuştur. Yabancıların Türkçeyi kulakta müzik etkisi bırakan bir dil olarak değerlendirmeleri, bu dilin nice yüzyılların süzgecinden geçerek durulmuş uyumlu ve müzikal bir nitelik kazanmış olmasından kaynaklanan önemli bir özelliğidir. Türkçenin bu uyumlu yapısı yalnız günlük konuşmalarda kalmamış; birer halk bilimi ürünü olan maniler, türküler, ninniler, atasözleri ve destanlara da yansarak dile uyumlu bir değer ve zenginlik katmıştır.

Bir dilin çağın gereksinimlerini karşılayabilecek düzeyde bir gelişim gösterebilmesi, o dilin yapısının ve türetme olanaklarının işlek ve yaratıcı olmasına bağlıdır. Bilindiği üzere Türkçe, çok çeşitli türetme olanaklarına sahip bir dildir. Addan ad, addan fiil, fiilden ad, fiilden fiil türetme yolu ile ortaya koyduğu binlerce söz varlığı dışında, iki ayrı sözcüğün birleştirilmesi ile ortaya koyduğu sözcükler, dilin yaratıcılığın kaynaklanan ve yeni yeni kavramlar elde etmek için başvurduğu değişik bir türetme yoludur. Dilimizin *eklemeli* bir dil olması, ona gerçekten sistemli ve mantıklı bir matematik değer kazandırmıştır.

Dilimizin söz varlığı, anlam bilimi özellikleri açısından da üzerinde durulmaya değer bir zenginlik gösterir. Türk dili, coğrafî yaygınlığı, tarihî derinliği ve eskiliği, geçirdiği çeşitli kültürel süreçlerle orantılı olarak zengin bir kavramlar dünyasına da sahip bulunmaktadır. Türk dili, onu konuşanların dış ve iç dünyasındaki binlerce kavramı anlamlı birer söz varlığına dönüştürebilmek için, biçim bilgisi kuralları dışında, anlam bilimi açısından da birtakım yollara başvurmuştur. Türkçede, kavramları söz varlığına dönüştürme yollarından biri de anlaşılması güç soyut nitelikteki kavramların somut aktarmalarla karşılanmasıdır. Somutlaşmanın pek belirgin kalıplarından biri de dilimizde çok kapsamlı bir yer tutan deyimlerde yer almaktadır. Deyimler aslında anlaşılması güç soyut kavramları somutlaştırma yolu ile karşılayan, dile anlam derinliği ve güzellikler katan özgün sözlerdir. Ayrıca dilimizdeki yüzlerce atasözü dilimizi hem şekil yapısı hem de anlam derinliği ve zenginliği ile süsleyen çok değerli söz kalıplarıdır.

Görüldüğü üzere Türkçe söz varlığı olarak dünyanın en zengin dillerinden biridir. Türk Dil Kurumunun hazırlamış olduğu sözlükteki sözcük sayısı sadece kelimelerle 122 bin'dir. Bu sayı deyim ve atasözlerimiz ile 617 bin olmaktadır. Türkçe eklemeli bir dil olduğu için gelişmeye, yeni kelimeler türetmeye uygun bir dildir. Ülkemize gelen birçok yabancı dilbilimci de Türkçenin gücünü kabul etmektedir. O dilbilimcilerden biri olan Katharine BRANNING, "**Beni Türk diline çeken pek çok şey var. Dil bilimsel açıdan cazip tarafı eklemeli bir dil olmasıdır. Uzun bir kömür trenine eklenen yük vagonları gibi bir sözcüğe pek çok sayıda son ek getirebiliyorsunuz. Bir cümle uzunluğunda tek sözcüğe dayanan cümleler kurmak da mümkün.**" diyerek Türkçeye olan hayranlığını gizleyememiştir.

Ataol BEHRAMOĞLU ise Türkçenin özgünlüğü ve gücü ile ilgili "**Başka ülkelerde katıldığım ya da benim için düzenlenmiş edebiyat günlerinde herhangi bir şiirimin genellikle o ülkenin bir sanatçısı tarafından okunmasından sonra kendim aslını okurum. Hemen her ülkede, izlenince sonrasında yanıma gelen yabancı izleyiciler Türkçenin ses güzelliğine ilişkin duydukları hayranlık ve şaşkınlığı dile getirmişlerdir. Güzel konuşulduğunda, doğru tonlandığında Türkçemizin bütün kulaklarda hoş bir izlenim yaratacağından şüphe duymuyorum.**" demiştir.

Görülüyor ki Türk dili bugün yukarıda belirtilen temel özellikleri dolayısıyla hem edebiyat, sanat, bilim ve felsefe alanlarını temsil edebilen bir kültür dili, hem de bir dünya dili özelliklerine sahip bulunmaktadır. Ancak, binlerce yılın süzgecinden geçerek ve işlenerek günümüze ulaşan Türk dilinin her zaman çağdaş gelişmelere ayak uyduran bir yapı sergileyebilmesi için hiç şüphe yok ki dili işleyenler açısından da onu konuşan ve yazanlar açısından da gerekli ilgi ve duyarlılığın gösterilmesi kaçınılmazdır. Bu duyarlık yediden yetmişe hepimizin boynunun borcudur. Ataol BEHRAMOĞLU'nun da dediği gibi, "Günümüzün küreselleşen dünyasında Türkçemizin yeni kuşaklara tanıtılıp sevdirmesi ödevi, uzak ya da yakın geçmiştekinden belki daha da yaşamsal bir gereklilik olarak karşımızda durmaktadır. Eşsiz güzellikleri, gücü ve özgünlüğüyle Türkçe, kendisi için verilecek her türlü emeği ve çabayı hak etmektedir."

Bu Sene Kaybettiklerimiz: Ara Güler

“Sanat olmasına gerek yoktur fotoğrafın. Fotoğraf tarih olayıdır. Tarihi zapt ediyorsun. Bir makina ile tarihi durduruyorsun.”

Ara Güler

16 Ağustos 1928'de İstanbul'da doğdu. Lisedeyken film stüdyolarında sinemacılığın her dalında çalışırken Muhsin Ertuğrul'un tiyatro kurslarına devam etti çünkü yönetmen veya oyun yazarı olmak istiyordu. 1950'de Yeni İstanbul Gazetesi'nde gazeteciliğe başlarken aynı zamanda İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesine devam etti.

1958'de Time-Life, Paris-Match ve Der Stern dergilerinin yakın doğu foto-muhabirliği görevlerini üstlendi. 1954'de “Hayat” dergisinde fotoğraf bölüm şefi olarak çalışmaya başladı.

1953'de Henri Cartier Bresson ile tanışarak Paris Magnum Ajansı'na katıldı ve İngiltere'de yayımlanan "Photography Annual Antolojisi" onu dünyanın en iyi 7 fotoğrafçısından biri olarak tanımladı. Aynı yıl AS-MP'ye (Amerikan Dergi Fotoğrafçıları Derneği) tek Türk üye olarak kabul edildi.

1962'de Almanya'da çok az fotoğrafçıya verilen "Master of Leica" unvanını kazandı. İsviçre'de çıkan “Camera” dergisinde kendisine özel bir sayı ayrıldı. 1964'de Mariana Noris'in ABD'de basılan "Young Turkey" adlı yapıtında fotoğrafları kullanıldı. 1967'de Japonya'da çıkan "Photography of the World" antolojisinde Richard Avedon ile birlikte bir dizi fotoğrafı yayımlandı. 1967'de Kanada'da açılan "İnsanların Dünyasına Bakışlar" sergisinde, 1968'de New York Modern Sanatlar Galerisi'nde düzenlenen "Renkli Fotoğrafın On Ustası" adlı sergide, aynı yıl Almanya'da, Köln'de Fotokina Fuarı'nda yapıtları sergilendi. 1970'de "Türkei" adında fotoğraf albümü Almanya'da yayımlandı. Sanat ve sanat tarihi konularındaki fotoğrafları ABD'de Time-Life, Horizon ve Nesweek kitap bölümlerince ve İsviçre'de Skira Yayınevi tarafından kullanıldı. 1971'de Lord Kinross'un "Hagia-Sophia" (Ayasofya) kitabının fotoğraflarını çekti.

Yine Skira yayınevince Picasso'nun 90. yaş günü için yayımlanan "Picasso Metamorphose et unite" adlı kitap için Picasso'nun foto-röportajını yaptı. 1972'de Paris Ulusal Kitaplık'ta sergisi açıldı. 1975'de ABD'ye davet edildi ve birçok ünlü Amerikalının fotoğraflarını çektikten sonra "Yaratıcı Amerikalılar" adlı sergisini dünyanın birçok kentinde sergiledi. Yine aynı yıl Yavuz zırlısının sökülmesini konu alan "Kahramanın Sonu" adlı bir belgesel film çekti. 1979'da Türkiye Gazeteciler Cemiyeti'nin "Foto Muhabirliği" dalındaki birincilik ödülünü aldı.

1980'de fotoğraflarının bir kısmı Karacan Yayıncılığın bastığı "Fotoğraflar" adlı kitabında basıldı. 1986'da Hürriyet Vakfı'nca basılan Prof. Abdullah Kuran'ın yazdığı "Mimar Sinan" kitabını fotoğrafladı. Aynı kitap 1987'de "Institute of Turkish Studies" tarafından İngilizce olarak yayımlandı. 1989'da "Ara Güler'in Sinemacıları" kitabı basıldı.

1991'de Dışişleri Bakanlığı için Halikarnas Balıkçısı'nın (Cevat Şakir Kabaağaçlı) "The Sixth Continent" adlı kitabını fotoğrafladı. Bu arada bütün dünyayı gezerek foto röportajlar yaptı ve bunları Magnum Ajansı ile dünyaya duyurdu. İsmet İnönü, Winston Churchill, Indira Gandhi, John Berger, Bertrand Russel, Bill Brandt, Alfred Hitchcock, Ansel Adams, Imogen Cunningham, Salvador Dali, Picasso gibi birçok ünlü kişi ile röportajlar yaptı ve fotoğraflarını çekti. En ünlüsü fotoğrafçılara poz vermeyen Picasso röportajı. Yıllarca üstünde çalıştığı Mimar Sinan yapıtlarının fotoğrafları 1992'de Fransa'da, ABD ve İngiltere'de "Sinan, Architect of Soliman the Magnificent" adlı kitabı yayımlandı. Aynı yıl "Living in Turkey" adlı kitabı İngiltere, ABD ve Singapur'da "Turkish Style" başlığıyla, Fransa'da "Demeures Ottomanes de Turquie" adıyla yayımlandı. 1994'de "Eski İstanbul Anıları", 1995'de "Bir Devir Böyle Geçti", "Yitirilmiş Renkler ve Yüzlerinde Yeryüzü" fotoğraf kitapları yayımlandı. Ara Güler'in fotoğrafları Paris Ulusal Kitaplık'ta, ABD'de Rochester Georg Eastman Müzesi'nde Nebraska Üniversitesi Sheldon Koleksiyonu'nda bulunuyor. Köln Mueseum Ludwing'de Das Imaginare Photo Museum'da fotoğrafları sergileniyor.

Ara Güler, Türk fotoğrafının ustalarından birisi olarak dünya fotoğraf tarihinde de seçkin bir yere sahiptir. Belgeci bir fotoğraf biçiminin ustası olması ona ün kazandırmıştır. Ara Güler hakkında bir tanesi Münih Üniversitesi'nde Almanca olmak üzere 6 adet doktora tezi yapılmıştır.

1975 yılında birinci evliliğini Perihan Hanım ile yapan ve 4 sene sonra da boşanan Ara Güler, ikinci evliliğini 1984 yılında Suna Taşkiran ile yapmıştır. Ara Güler'in Beyoğlu'nda "Ara Kafe" adında bir kafesi vardır.

Fotoğraf sanatının dev çınarı Ara Güler, 17 Ekim 2018'de tedavi gördüğü hastanede 90 yaşında hayatını kaybetmiştir.

Ara Güler'den İstanbul Fotoğrafları:

Toplumsal Cinsiyetçilik Açısından Kadının Dünyü ve Bugünü

Genel olarak insanlar bulundukları toplum içerisinde bütünü bir parçası olarak görünür ve yaşamlarını bu doğrultuda sürdürür. Bu bütün olarak görünme kavramının yanı sıra çeşitli bölünmeler, gruplaşmalar da mevcuttur. Bölünmeler, kimi zaman yönetici-işçi gibi eğitim odaklı statüler üzerine oluşur, kimi zaman yaşlı-geçen gibi yaşam süresi odaklı oluşur, kimi zamansa toplumun beklentilerini ve kendi içgüdülerini yerine getirecek meydana gelen kadın-erkek cinsiyet rolleri odağında oluşur. Her ne kadar bireyler kendi karakterlerinin yansıması olarak yaşamlarındaki adımları atsalar, bu doğrultuda eylemlerini gerçekleştirirler de toplum bağlamından ayrı tutulamaz, toplumun onları etkileme şiddetlerinden ayrı bir değerlendirmeye tabi tutulamazlar.

Dünya üzerinde, farklı toplumlarda kadın ve erkeğin yine bu toplumların kendileri tarafından belirlenen farklı rol ya da statüleri vardır. Bu rol ve statüler, farklı toplumlarda değişkenlik gösterebildiği gibi aynı toplumda belirli bir süre içerisinde de farklılaşabilmektedir. Bu farklılık çevresel etmenlere, kültürlerarası geçişlere ve kültürel aktarımlara, teknolojik gelişmelere bağlı olarak oluşabilmektedir. Fakat her ne olursa olsun cinsiyetler arasındaki çeşitli ayrımlar ve toplumun cinsiyetlere yüklediği anlamlar toplumsal cinsiyetin temelini oluşturmaktadır.

Zehra Dökmen'e göre üreme yapısındaki farklılıklar, hormonal farklılıklar, vücudun genel görünüşündeki farklılıklar gibi biyolojik olarak doğuştan gelen ve fiziksel değişkenler üzerine kurulu ayrıma cinsiyet denir. Bunun yanında bireylerin bulundukları toplum içinde edindikleri ve şekillendirdikleri, doğuştan olmayan; duyguları, tutumları, davranışları ve rolleri ise genel itibarıyla toplumsal cinsiyet olarak tanımlanmaktadır.

Cinsiyetle ilgili tutum ve davranışlar farklı bakış açılarıyla yorumlanmaktadır. Bazı bilim insanları bu durumu tamamen biyolojik etkilere dayandırır. Buna göre hormonal etkiye maruz kalan beyin doğum öncesinde cinsiyet farklılaşmasına etki ettiği gibi doğum sonrasında da cinsiyet özelliklerinin belirginleşmesini, cinsiyet kimliğinin oluşmasını da sağlamaktadır. Bu doğrultuda Paglia, cinsiyet ile ilgili davranışların belirginleşmesini doğum öncesi ve sonrasında gelen yapılara bağlamaktadır. Beynin belirli bir cinsiyet kimliğine göre geliştiğini öne süren biyolojik temelli görüşü savunan bilim insanları, bu gelişimin ve oluşan farklılığın, kadın ve erkeklerin; olay ve durumları farklı algılamasına, farklı yaşamasına, farklı değerlendirmesine, farklı yorumlamasına ve nihayetinde farklı tepkiler vermesine sebep olduğunu savunmaktadır.

Biyolojik görüşü esas alan bu fikirler, insanın sosyal yapı içerisinde karmaşık bir ilişki ağı tarafından örülmüş ve de bu ağın çizdiği güzergâhta ilerlemiş cinsiyet özelliklerini göz ardı etmektedir. Bu göz ardı edilen meseleye daha çok vurgu yapan görüş ise farklılaşmayı psikolojik etkenlere dayanarak açıklayan bilim insanlarıdır. Bu bilim insanlarından biri olan Mudd'a göre kadınların istekleri, tutumları, duyguları ve de ruhsal yapıları kendi iç dünyalarına has bir biçimde şekillenir, buna göre bir tavır takınır. Erhan Ersoy "Kadınlar, ilişkilerinde daha duygusal, destekleyici ve kişisel açıklık taraftarıdır. Hâlbuki erkekler, ilişkilerinde ikili gerekliliklere daha çok eğilirken nispeten şahsi olmayan dostluk ve topluluk ilişkilerine önem verirler. Kibarlık, acıma, sorumluluk ve adanmak kadınlarda daha çok gelişmiştir." derken iki cinsiyetin toplum nezdinde hangi vasıflara sahip olduğunu, rollerinin neyi gerektirdiğini ve toplumun onlardan hangi davranışları beklediğini gözler önüne sermektedir.

Erkek ve kadın arasındaki fark; sadece biyolojik, psikolojik ve fiziksel etkenlerle değil aynı zamanda toplum tarafından algılanış ve kabulleniş biçimiyle de doğrudan ilgilidir. Kadına ve erkeğe atfedilen özelliklerin aslında tamamı kültür çevrelerince oluşturulmuş, yaşatılmış yeri geldiğinde yok edilmiştir. Toplumun kadına çalışamaz, gülemez, gezemez gibi sınırlandırmalarının karşısında erkeğe yatamaz, ağlayamaz, evde duramaz gibi zıtlıklar üzerine kurulu bir yapısı vardır. Elbette bu durum farklı toplumlarda değişkenlik göstermektedir. Hatta kimi toplumlarda cinsiyet belirlenirken bile farklı uygulamalara gidildiği görülmektedir. Örneğin Kuzey Amerika yerlileri olan Zuni kabilesinde, cinsiyeti belirlerken, sonradan değişebileceğine yönelik inançtan dolayı, doğum sonrasında biyolojik yapının görünümüne dikkat edilmez. Bebeğin cinsiyetini belirlemek için beklenilir ve sonradan kabile içerisinde farklı ritüeller uygulanır. Kültürlerin cinsiyetlere biçtiği roller ulustan ulusa değişiklik gösterebildiği gibi aynı ulus içinde bile farklılaştığı gözlenebilmektedir. Bazı toplumlarda anne olma rolü bebeğin yeme, içme, giyme, temizleme gibi bütün sorumluluğunu üstlenmekteyken bazı toplumlarda bu rol anne ve baba arasında eşit olarak paylaşılmaktadır. Başka bir örnek üzerinden gidip meselenin toplum, zaman ve mekân bağlamlarında nasıl değişiklik gösterdiğine dair örnek verecek olursak: 1900’lü yılların neredeyse sonuna kadar Türkiye’de kadınların çalışması, kadının çalıştığı ailenin toplum tarafından hor görülüp dışlanması için tek başına yeterli bir sebepti. Fakat her nedense bu durum sadece sanayileşmenin yoğun olarak görüldüğü şehirlerde geçerliliğini korumakta, tarım toplumlarındaysa kadının çalışması herkesin işini kolaylaştırmakta ve kimse tarafından yadırganmamaktaydı. Aynı zaman diliminde gerçekleşen bu farklılık aslında bu durumun derinliklerinde bir yerde toplumsal faydanın da yattığını bizlere göstermektedir. Mekân değişkeninin haricinde zaman değişkenini aynı örnek üzerinden incelediğimizde artık sanayi kentlerinde de kadının çalışmasına yönelik bakış açısının bir hayli değiştiğini gözlemleyebilmekteyiz. Zor yaşam şartlarının, ekonomik güçlüklerin kadını iş hayatına soktuğunu ve de ev ekonomisine katkı sağlayabilecek bir potansiyele sahip olduğu gerçeğinin toplum tarafından da kabullenildiğini görmekteyiz. Her ne kadar kadın ve erkek arasında bazı fiziksel farklılıklar var olsa da bu farklılığın etkinliği artık işlevini yitirmiş, kas gücüne dayalı işlerin önemi azalmış, beyin gücüne dayalı faaliyetler daha işlevsel bir hâle gelmiş ve kadın, toplum içinde ve toplum yararına gerçekleştirdiği eylemlerle kendini kabul ettirmiştir.

Yemek yapan, çocuk büyüten, ninni söyleyen, masal okuyan kadın; gelişen ve değişen dünyada, kısmen de olsa, yavaş yavaş hak ettiği konumuna doğru bir tırmanışa geçmiş ve artık erkeklerin bulunduğu her ortamda bulunabilme, her işi yapabilme potansiyelinin kendisinde mevcut olduğu hemen herkes tarafından kabul görmüştür. Bu gerçeği toplum da kabullenmiş ve hiç değişmez denilen toplumsal cinsiyet rolleri, cinsiyetler arasında daha eşit olacak şekilde değişmelere uğramıştır. Tabii ki hâlâ bu eşitsizliğin yaşandığı yapılar mevcut olsa da kat edilen mesafe göz önünde bulundurulduğunda başlangıç noktasından epeyce uzaklaşıldığı, somut bir gerçeklik olarak karşımızda durmaktadır.

Kaynakça

Dökmen, Zehra Y. (2004), Toplumsal Cinsiyet, İstanbul, Sistem Yayıncılık.

Ersoy, Erhan. (2009), Cinsiyet Kültürü İçerisinde Kadın ve Erkek Kimliği(Malatya Örneği) Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Cilt:19 Sayı:2

Paglia, Camile. (2004), Cinsel Kimlikler, (Çev. Didem Atay-Anahid Hazeyan), Ankara, Epos Yay.

Beyaz Perdeye Düşen Kadın Gölgesi

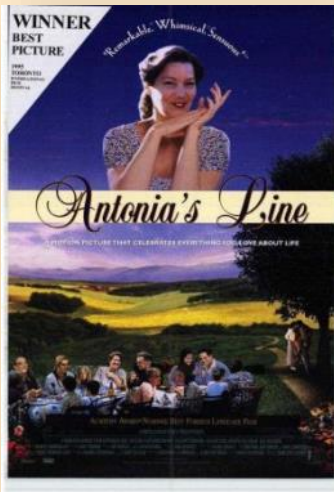
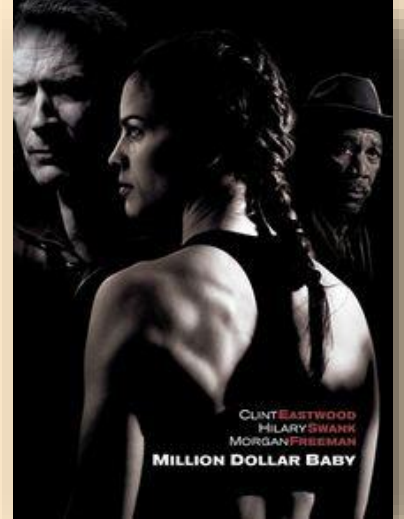
Mustang

Deniz Gamze Ergüven'in yönetmenliğini yaptığı Mustang, aslında Türkiye'deki önemli sorunlardan birine, küçük yaştaki kızların evlenme konusunda çevre baskısına nasıl maruz kaldığına değiniyor. İnebolu'da geçen filmde beş kız kardeşin okul çıkışı oynadığı masum bir oyun, kızların ev hapsine alınmasına hatta evlendirilme hazırlıklarına kadar ilerliyor. Beş kız kardeşi oynayan Tuğba Sunguroğlu, Elit İşcan, Doğa Zeynep Doğuşlu, Güneş Şensoy, İlayda Akdoğan ise muhteşem bir performans sergiliyor. Film ilk gösterimini Cannes Film Festivali'nde "Yönetmenlerin 15 Günü" bölümünde gerçekleştirdi. Ayrıca 88. Akademi Ödülleri'nde Yabancı Dilde En İyi Film dalında Fransa'ya adaylık getiren film oldu.

Milyon Dolarlık Bebek (Million Dollar Baby)

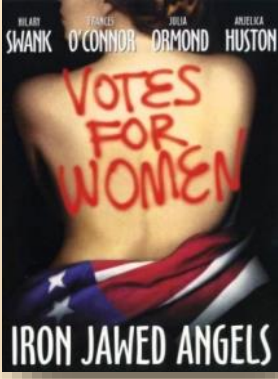
Milyon Dolarlık Bebek'te Frankie Dunn, tüm hayatını ring üzerinde dehşet dövüşçüler yetiştirerek geçirmiştir. Boksörlerine öğrettiği en önemli ders, hayatın temel kuralıdır: Her şeyin ötesinde daima kendini koru! Zaman içinde kızımdan kopmanın acısı ile uyanışa geçen Frankie, uzun zamandır hiç kimseyle fazla yakınlaşmayı tercih etmeyen bir adamdır. Frankie'nin salonuna bakan tek arkadaşı eski boksör olan Scrap, onun hırçın mizacının ardında 25 yıldır affedilmeyi bekleyen bir adamın var olduğunu bilir. Bir gün Maggie Fitzgerald kapıdan içeri girer ve boks öğrenmek istediğini söyler. Dört dalda Oscar sahibi olan filmin yönetmeni Clint Eastwood'dur.

Milyon Dolarlık Bebek, tavizsiz gerçeklik çıkarımı ile baştan sona büyüleyici bir film. Hayatın gerçek şiddetini ve zalimliğini açıkça gözler önüne seriyor. Hayat bazen yalnızca kararlı, korkusuz, azimli kişilerin baş edebileceği bir mücadeledir.

Antonia'nın Yazgısı (Antonia's Line)

Feminist bir peri masalı olarak nitelendirilen Antonia'nın Yazgısı, 1995 tarihli Hollanda yapımı bir filmidir. Marleen Gorris tarafından yazılmış ve yönetilmiştir. Pek çok ödül alan filmin başrollerinde, Willede van Ammelrooy ve Els Dottermans vardır. Antonia adlı kadının öyküsünü anlatır. Antonia, doğum yeri olan Hollanda'nın bir köyüne döner ve erkek egemen bir toplumda kendisiyle birlikte tüm kadınları var etme mücadelesine başlar.

Demir Çeneli Melekler (Iron Jawed Angels)

Amerikan tarihindeki önemli olaylardan birine güncel bir bakış açısı getiren Demir Çeneli Melekler, Amerikan kadınlarına oy hakkı kazandırmak için hayatlarını riske atmaktan kaçınmayan ve Hilary Swank'ın canlandığı cesur, başarılı ve genç eylemci Alice Paul ve Frances O'Connor tarafından canlandırılan Lucy Burns'ün gerçek yaşam hikâyelerini anlatıyor. “Varız!” demenin zorlu mücadelesi Demir Çeneli Melekler, yarı belgesel kategorisinde etkileyici bir film.

Uçurtmayı Vurmasınlar

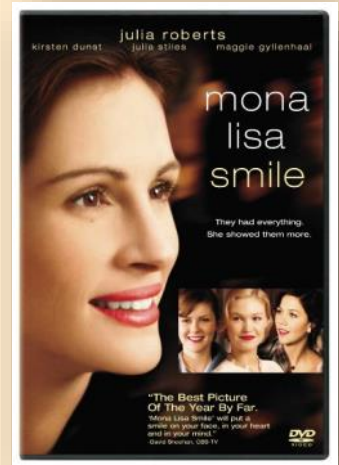
Beş yaşındaki bir çocuğun gözüyle kadınlar hapisanesinin ve sevginin öyküsüdür anlatılan. Küçük Barış'ın, bu dört duvar arasında sıkışmasına hangi suç sebep olabilir ki? Oysa suçlu olan, tutuklanan annesi değil midir? Barış henüz algılayamadığı bir garip dünyanın içinde, her yanı soğuk ve sağır duvarlarla çevrili bir hapisane avlusunda gökyüzünü ve özgürlük uçurtmalarını gözlemlemektedir. Çok sevdiği İnci Abla'sı özgürlüğe kavuştuktan sonra bir gün uçurtma olup geri döneceğine söz vermiştir.

Mona Lisa Gülüşü (Mona Lisa Smile)

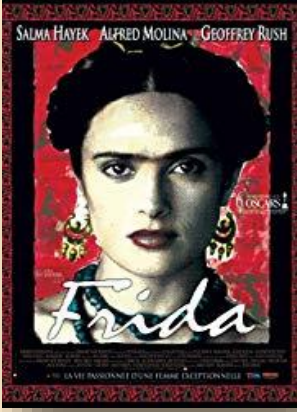
1953 yılı, Amerika Birleşik Devletleri... Genç ve idealist Sanat Tarihi Hocası Katherine Watson, akademik şöhretiyle anılan kız koleji Wellesley'e adım attığında, buradan mezun olan öğrenciler için başarının ne kadar iyi bir evlilik yaptıklarıyla ölçüldüğünden habersizdir. Onlara bundan farklı bir hayatları olabileceğini gösterirken, okul yönetimiyle karşı karşıya gelir.

Mona Lisa Gülüşü, sinemanın en derin hâllerindendir. Bu film, size onurun, cesaretin ve amaç sahibi olmanın değerini öğretecek. Ama asıl önemli olan bu değil; film, bireyin aslen kendinin ne kadar değerli olduğunu anlatıyor.

Şeytan Marka Giyer

Lauren Weisberger'in aynı adlı romanından uyarlanan filmde kadının iş dünyasındaki yeri ve kadınlar arasındaki çekişmenin yarattığı duygu durumları eğlenceli bir üslupla ele alınıyor. Filmin yapımcıları, didaktik bir film iddiasında değiller elbette. Diğer komedi-dram filmleri ile benzerlikler gösteriyor. Yine de kadını ele alış şekli ile müthiş bir yapım, hafif, eğlenceli ve özgün bir film.

Frida

Sanat dünyasının “ilk”lerinden ve en özellerinden biri... Bir ressam: Frida Kahlo. Kocasını Diego Rivera ile oldukça ilginç ilişkisi vardır. Bunun yanı sıra politik ve bireysel özgürlüğün asla kısıtlanamayacak özgürlükler olduğuna inanmaktadır. Pe-ki, Frida baskıcı dönemin “önemli” ve “tek” kadın ressamı olurken neler yaşamış, neler düşünmüş ve neler konuşmuştur?

Unutulmaz bir kadın, insan doğasındaki kalıtsal asilik, bastırılmayan arzular ve yoğun enerji hakkında çarpıcı bir film. Frida, yalnızca harika bir sanatçının hikâyesini değil; aynı zamanda da sevgisi ve ailesi her şeyden önce gelen bir kadını anlatıyor. Filmin müziklerinden de bahsetmeden geçmemek gerekir.

Sahtekâr

Günün birinde, işten eve döndüğünde oğlunun kaybolduğunu gören ve aramalar sonucunda Los Angeles polis departmanının "İşte bulduk" diye yabancı bir çocuğu karşısına çıkarması üzerine zorlu bir mücadeleye girişen Christine Collins'in gerçek hikayesi anlatılıyor filmde. Senarist J. Michael Straczynski, bir annenin travmatik öyküsünü anlatmakla yetinmiyor. Filme, yönetmen Eastwood ile birlikte, birçok farklı yan öykü de dahil oluyor. 1920'lerin sonunda Los Angeles'ta geçen filmin öyküsü her kadının gönül telini fazlasıyla titretmeye yetiyor.

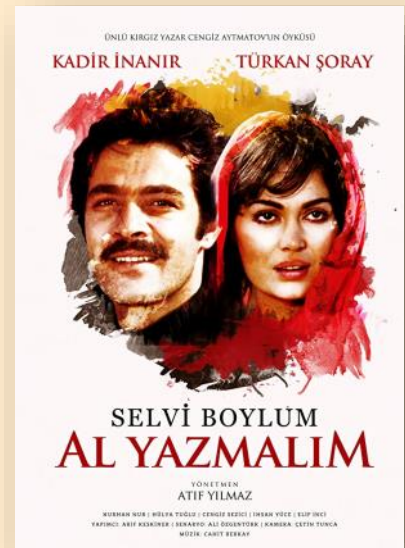

Kraliçe (The Queen)

Kraliçe, İngiliz Kraliyet ailesinin Prenses Diana'nın ölümü ile birlikte girdiği güç dönemi, son derece doğru bir şekilde betimleniyor. Acımasız eleştirilerin havada uçtuğu bir ortamda, kraliçelik nasıl yapılır? Ulusun beklentileri karşısında, duygulara yenik düşmemek ya da baskıya boyun eğmemek mümkün müdür? Filmin yönetmeni Stephen Frears, İngiltere'de “Kraliyet Ailesi” kavramını mercek altına alırken kurguyu esprili bir dille şekillendirmiş. Kraliçe, geleneksel ile aykırı kavramlarının, kıvamında harmanlandığı bir film olarak değerlendiriliyor.

Selvi Boylum Al Yazmalım

Sovyet Yazar Cengiz Aytmatov'un "Kırmızı Eşarp" adlı romanından uyarlanmıştır. Film, duyguları ve mantığı arasında kalan bir kadının yapmak zorunda olduğu seçimi duygusal ve etkileyici bir sonla gözler önüne seriyor. "Sevgi, emektir." sözüyle zihnimize kazınan replikte evladının seçimini kendi isteklerinin ötesinde tutan anne figürü ile önemli bir toplumsal olguya da vurgu yapıyor.

Yeni Sezon Perdelerini Açtı!

Aşk Ölsün

Sevmek ve sevilme üzerine kurgulanmış trajikomik bir hayat hikâyesi. Kepçe kadar yüreğiyle, kaşık kadar hâline bakmadan hayat denen bu kazanın altını üstüne getiren bir kadın. Yaptığımız seçimler bize mi aittir yoksa bize dayatılanlar mıdır? Yağan yağmurun sevmekle, sahile vuran dalgaların aşkla, rüzgârda dalgalanan başak tarlalarının sevilmelele alakası var mıdır? Durup hatırlamak ya da hatırlayamamak nasıl karşılık bulur?

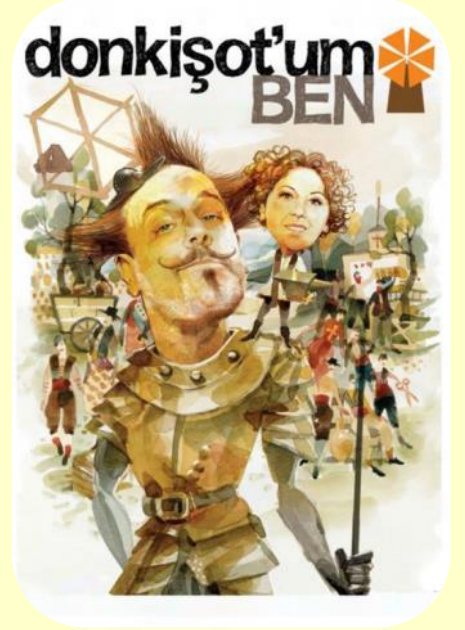
Don Kişot'um Ben

Cervantes'in ölümsüz eseri Don Kişot, Bulgakov'ın dönemini yakalayan uyarlaması üzerinde yükselen yepyeni bir metinle bir defa daha düşüyor yollara. Don Kişot Altın Çağ'ın, Sancho Panza Don Kişot'un izinde. "Aşka Feda" diyen iki saf vicdan sürüklüyor, peşinden gelenleri.

Şarkılar, maskeler, kılık değiştirmeler, düellolar ve yel değirmenleri... Hikâyeyi sorarsanız, bildiğimiz Don Kişot işte... Senor Quijano bir gün delirir, silahtarı Sancho Panza'yla maceradan maceraya koşar.

"Delilikte direndiğim için bilge oldum. Zalimlerin yönettiği bir dünyadan-sa deliliğin dünyasını tercih ettim ben, gerçek bilgelik delilikmiş sonradan gördüm, korkunun esaretinden bile kurtarıyor insanı. Don Kişot'um Ben!"

Delilik bulaşıcıdır derler. Uyan İspanya! Don Kişot'sun Sen!

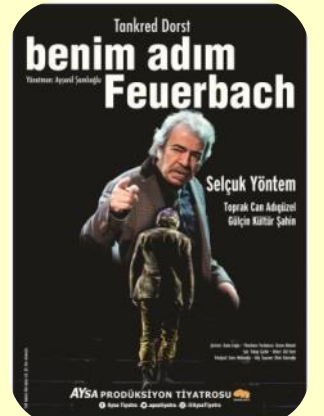

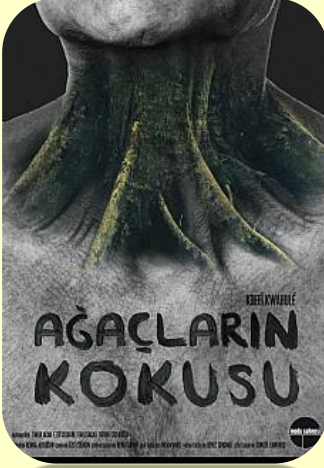
Üstü Kalsın (Doğumunun 80. Yılında Cemal Süreya Şiirleri)

Cemal Süreya'nın şiirlerinden ve bazı düzyazı metinlerinden oluşan, müziğin şiirlere eşlik ettiği tek perdelik bir gösteridir.

Benim Adım Feuerbach

Oyuncu, oyun kişisini yaratabilmek adına kendi derinliklerine ve yaşam bilgisine doğru dalışa geçer. Bu, aynı zamanda bir yüzleşme sürecidir. Ve oyuncu bu süreç içinde, belki de yaşamının sonuna kadar unutmak istedikleriyle göz göze gelmek, onları yeniden var etmeyi dilediği oyun kişisi adına kuşanmak durumundadır. Böylesine can yakıcı, terletici, ürkütücü sürecin karşısında, kimi oyuncular suyun üstünde yüzmeyi seçerler, kimileri on, kimileri yirmi, kimileri de bin metreye dalarlar. Her rol adına tekrar tekrar yaşanan bu dalışlar yıllarla birlikte çoğaldığında ne gün, ne an bilinmez ama bir gün bir an vardır ki vurgun yiyebilirsiniz...

Ağaçların Kokusu

Sezonun en yeni oyunlarından birisidir. Oyunda 20 yıl aradan sonra Burkina Faso'daki doğduğu şehre geri dönen bir kadının hikâyesine tanıklık ediyoruz. Babasının nasıl öldüğünü öğrenmek üzere şehre geri dönmüştür. Ancak çocukluğunun toprağı gibi kardeşleri de modernleşmiş ve ona düşman kesilmiştir. Babasının şüpheli biçimde ölümüyle birlikte aynı zamanda büyük bir yolun geçişine engel teşkil eden aile evinin satışını araştırır. Kentin kuraklık ve açlıktan kurtulması için bu büyük yolun yapımı kaçınılmazdır. Bu projeye karşı olan tüm muhalefet ortadan kaldırılmalıdır.

Koffi Kwahulé'nin bu metni üçüncü dünyayı ve buradaki kalkınma sorununu, yaşadığımız kapitalist toplumu ve küreselleşmenin etkisini sorguluyor. Oyun ayrıca ülkeye geri dönüş üzerine düşünmeye de davet ediyor.

Balerin

Dans ve bale dendiğinde, muhtemelen akıllara gelen ilk imge olan "Balerin" in gerçekliğini sorguluyor bu oyun. Fazla şablonlaşmış, tekdüzeleşmiş bir balerin algısı var: tütüsü, parmak ucunda durmasını ve dans etmesini sağlayan pabuçları, beyazlığı, zarafeti, masumiyeti gibi...

Bu algıyı suda kırılmaya ve yabancılaştırmaya maruz bıraksak, ters bakarak onun kusursuzluğunu çarpıtmayı denesek, balerini insanlaştırsak ne olur? Balerinin hikâyesinin satır aralarını ve sayfa kenarlarını okumak, aynadaki yansımaları esnetmek ve hatta çatırdatmak... Tüm bunlar, onun gerçekliğini yakalamamıza yardımcı olur mu?

Kral Lear

Kral Lear yaşlanmıştır, krallığını üç kızı arasında paylaştırıp onların koruması altında emekliliğin tadını çıkarmak istemektedir. Kızlarından kendisini ne kadar çok sevdiğini anlatmalarını ister ve ülkeyi nasıl bölüştüreceğine bundan sonra karar vereceğini söyler. Büyük kızları hemen yalakalığa başlar fakat küçük kızı Cordelia böyle bir saçmalığı reddeder. Tabii ki babası tarafından reddedilir. Bu olaya şahit olan Fransa kralı Cordelia'nın karakterine ve güzelliğine hayran olup onunla evlenmeye karar verir. Lear, çok kısa bir süre sonra sahip olduğu gücü dağıtınca elinde hiçbir şey kalmayacağını öğrenecektir, kendisini sonu delilikle biten korkunç olaylar beklemektedir.

Bana Bir Masal Anlat

William Shakespeare ve Anton Çehov'un seçilmiş oyunlarının müzikli bir masal anlatısıyla çocuklarla buluşmuş hâlidir. Seçilen klasik oyunlar, çocuklar için özenli bir dille masal formuna aktarılmış ve çocukların erken yaşta bu klasiklerle tanışması amaçlanmıştır. Böylece Bir Yaz Gecesi Rüyası'na uyanan çocuklar, Fırtına'larda sürüklenen Martı'ları takip edip, Vişne Bahçesi'ndeki Ayı'ların gözünden Hırçın Kız'ların güçlü hikâyesini dinleyecekler.

Nasrettin Hoca (Kukla Oyunu)

Nasreddin Hoca; ülkemiz insanının pratik zekâsını, espri anlayışını, hazır cevaplığını kısaca aklının işleyiş yollarını temsil eden keyifli bir halk kahramanı olmakla beraber, tiyatronun, edebiyatın, mizahın mutfağında çalışanlar için de tükenmez bir esin kaynağıdır.

"Nasreddin Hoca"; el kuklası, ipli kukla, gölge kuklası gibi birçok kukla türünün ve kukla tekniğinin aynı mekânda kullanıldığı benzersiz bir kukla gösterisi olarak bu yıl İstanbul Komedi Festivali'nde.

Masal Masal İçinde (Kukla Oyunu)

"Masal Masal İçinde" bir masallar toplamı; ders vermeyen, düş gücü gerektiren ve oyun sonrasında da konuşulması gereken bulutun, güneşin, rüzgârın, dağın başrolde oldukları bu masal dünyası küçüklere olduğu kadar büyük çocuklara da sesleniyor.

Başarı bir yol değil yolculuktur!

Semaver ve Kumpanya

Semaver Kumpanya, 15. senesinde daha önceden Yavuz Pekman'ın uyarlaması ve Işıl Kasapoğlu'nun rejisiyle sahnelediği "Semaver ve Kumpanya" oyununu yeniden sahnelemeye hazırlanıyor.

Oyun 1940'lı yılların ikinci yarısında, savaştan çıkan toplumumuzun yorgun ve yoksullukla döneminde geçmektedir. Tiyatro tarihimize yaşanan zorlukları anlatan Semaver ve Kumpanya oyununda 'Her şeye rağmen tiyatro' diyen gezici bir kumpanyanın hayat dolu öyküsünü izliyoruz. Tarihin neresinde dururlarsa dursunlar, hayatta istedikleriyle uğraşan, istedikleri için savaşan insanlara dair küçük bir öykü.

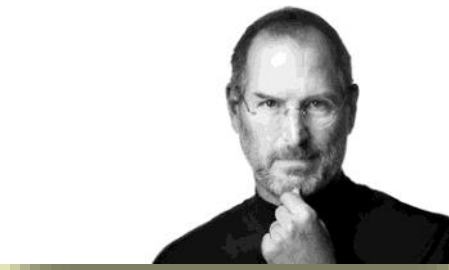
Saik Faik demiş; "Tiyatro demek; kardeşlik demektir, erdem demektir, sevgi demektir" diye. Biz, bir kere daha tekrar ettik. Tekrar ediyoruz, tekrar edeceğiz...

-Işıl Kasapoğlu

İlginç Bilgiler

Türkiye’de “Barış” ismini ilk alan kişi, ünlü müzisyen Barış Man-
ço’dur.

Steve Jobs, Suriyelidir. Babası Abdulfattah Jandali adlı Suriyeli
Arap’tır ve Jobs’u evlatlık vermiştir...

Yıldız kayması diye adlandırılan şey atmosfere girdiğinde yanmaya
başlayan küçük gök taşlarıdır.

Bulunduğunuz yerde kuşlar, uçuş yüksekliğini azalttıysa şiddetli soğuk
veya fırtına yakın demektir.

Hafıza kaybı yaşayan insanlara müzik dinletilmesi önerilir çünkü beyin, şarkıla-
rın içine birçok anıyı kaydeder.

İnsanlar, siz hapşırdığınızda “Çok yaşa.” der zira hapşırdığınız an bir
milisaniye dahi olsa kalbiniz durur!

Dünyadaki insanların sadece % 11'i solaktır.

Gülmek, stres hormonunu azaltır ve bağışıklık sistemini güçlendirir. 6 yaşındaki bir çocuk günde ortalama 300 kez gülerken yetişkinler sadece 15-100 kez gülerler.

Hayatınızın yaklaşık 6'da 1'i çarşamba günlerinde geçer.

Dünyanın en geniş yolu Brezilya'dadır ve bu yolda 160 araba yan yana durabilir.

Zürafaların dilleri o kadar uzundur ki kendi kulaklarını temizleyebilirler.

Köpek balıkları her iki gözünü de kırabilen tek balık türüdür.

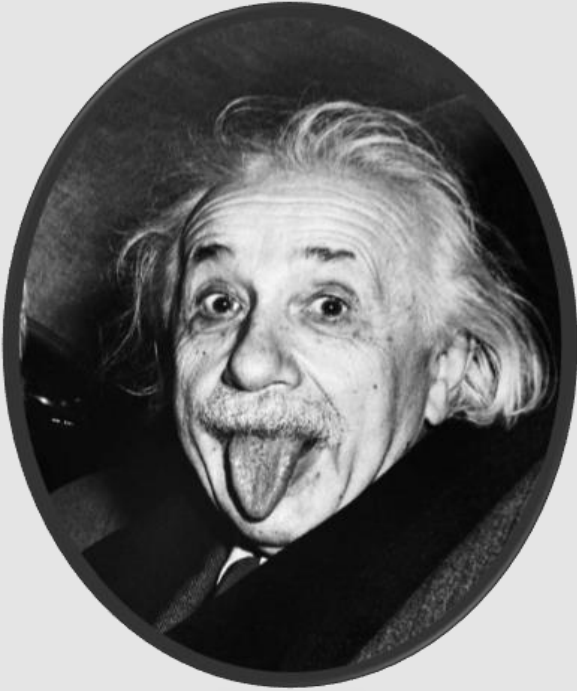
15 Başarılı İsimden Başarısızlık Öyküsü

Başarısızlık kelimesi her zaman olumsuz çağrışımlara bağlı olmuştur. İnsanlardaki başaramama korkusu çoğu zaman öyle kuvvetlidir ki şanslarını ve kendilerini yeni şeyleri denemekten alıkoyar. Oysa başarısızlık faydalarıyla birlikte gelir. Karakteri geliştirir. Sizi daha güçlü, daha esnek ve daha zeki kılar. Neyin işe yarayıp yaramadığını keşfedersiniz. Yaratıcı olmayı, absürt gözükten şeyleri denemeyi ve kendinize yeni bir yol açmayı öğrenirsiniz.

En önemlisi başarısızlık sizi korkusuz yapabilir. Bir kez çuvalayıp dibe vurduğunuzda, düze çıkmak için bir yeriniz artık yoktur. Yeni bir şey denerken başınıza gelebilecek en kötü şeyi deneyimlemişsinizdir zaten; başarısız olmuşsunuz. Böylece başarısızlık korkusu artık yakanızı bırakmayan sinir edici bir canavar gibi beyninizde belirmez. Tekrar ve tekrar denemekte özgür olursunuz.

Dünyanın en başarılı insanlarından bazıları, olağanüstü ölçüde başarısızlığı deneyimlemiş kişilerdir. Yine de direnip neyin işe yaradığını eninde sonunda buldular. Her türlü aksiliğe ve engele rağmen, kendilerinin bile hayal edemeyecekleri başarılarla ulaşmış 16 ünlü isim:

1) ALBERT EINSTEIN

4 yaşına kadar konuşamadı. Öğretmeni akranlarına göre “yavaş” ve “zihinsel engelli” olarak nitelendirdi.

Özel ve genel görelilik kuramını geliştirdi. Kuramsal fizik ve fotoelektrik etki üzerine çalışmalarından dolayı 1921 **Nobel Fizik Ödülü’ne** layık görüldü.

“Aptallık ve dâhilik arasındaki fark; dahiliğin sınırlarının olmasıdır.”

“Hayatında hiç hata yapmamış biri hiç yeni bir şey denemiştir demektir.”

2) BILL GATES

Harvard'dan ayrıldı. 1972'de ilk işi Traf-O-Data'yı kurdu. Bu şirket bir trafik sayım ve kontrol sistemi için yazılımlar ürettiyordu. Sonuç hüsrarla bitti.

Dünyanın en büyük yazılım şirketi Microsoft'u kurdu. Forbes dergisinde dünyanın en zengin insanları listesinde mütemadiyen 1 numarada yer aldı.

“Başarı berbat bir öğretmendir. Zeki insanları, hiç kaybetmeyeceklerine inandırır.”

“Başarıyı kutlamak iyidir ama başarısızlıklardan alınan dersleri öğrenmek daha önemlidir.”

3) STEVE JOBS

Reed Üniversitesindeki eğitimini yarıda bıraktı. Kendi kurduğu şirketi Apple'dan 1985 yılında çıkan şirket içi kavga sonucu kovuldu.

Apple'dan kovulduktan sonra başka bir bilgisayar şirketi NEXT Computer'ı kurdu. 1996 yılında Apple şirketi, Jobs'u kurduğu şirkete geri getirmek için NEXT'i 429 milyon dolar karşılığında satın aldı. 1997 yılında Apple'ın tekrar CEO'su oldu. Yenilik mucidi olarak tanınmaktadır.

“Yaratıcılık, lider olmak ve takip eden olmak arasındaki farkta gizlidir.”

4) OPRAH WINFREY

Yoksulluk içinde büyüdü. 13 yaşında prematüre bir bebek dünyaya getirdi. Ne yazık ki bebeği kısa bir süre sonra vefat etti.

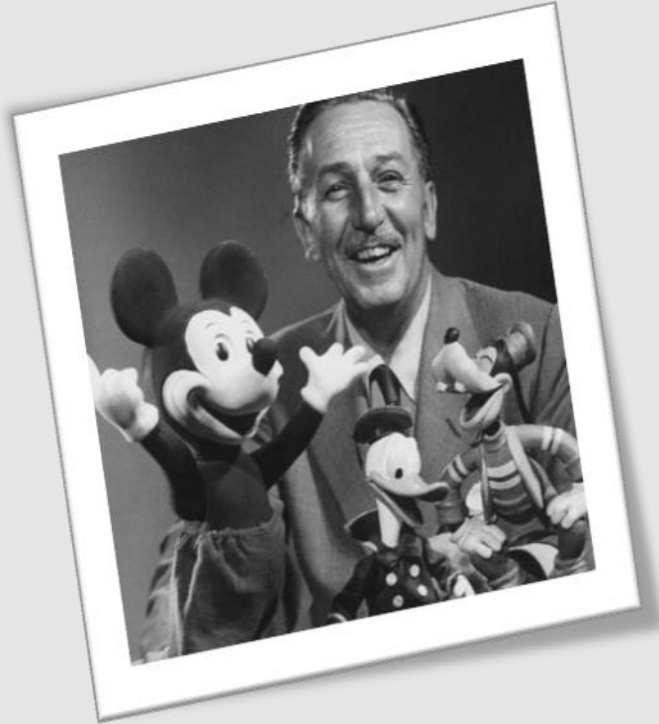
“Oprah Winfrey Show” gündüz kuşağında Amerika’da en yüksek izlenme reytingi olan program hâline geldi. 20’nci yüzyılın en zengin Afrika kökenli Amerikalısı oldu. Oprah Winfrey’i dünyanın en güçlü ve zengin kadınlarından biri hâline getirdi.

“Ektiğin kadarını biçersin. Emeyin sana mutlaka aynı oranda geri döner.”

5) WALT DISNEY

Chicago’da dünyaya gelen Disney, orta hâlli bir ailenin çocuğu olarak büyüdü. Cep harçlığı kazanmak için bir süre gazete dağıttı. Birinci Dünya Savaşı sırasında Fransa’da ambulans şoförlüğü yaptı. Memleketine dönünce kimse ne gazete dağıtma işi ne de ambulans sürücüsü olarak iş verdi.

Mickey Mouse’un yaratıcısı, 59 Oscar adaylığından 22 sini alarak en çok Oscar kazanan kişi olarak tarihe geçti. Kurduğu Walt Disney şirketi, şu an yıllık 30 milyon dolar geliri olan bir medya devi haline geldi.

“Hayal edersen, yapabilirsin”

“Peşlerinden gidecek cesaretiniz varsa bütün rüyalar gerçek olabilir.”

6) THOMAS ALVA EDISON

Öğretmenleri tarafından algılama zorluğu nedeniyle okuldan uzaklaştırıldı. Üretken olmadığı gerekçesiyle ilk iki işinden kovuldu. **Ampülün icadında** sayısız denemesi başarısızlıkla sonuçlandı.

1883 yılında en büyük icadı olan ampülü yaratıp halk arasında kullanımının yayılmasını sağladı.

“Hayatın en büyük hataları başarıya ne kadar yaklaştıklarını bilmeyen insanların vazgeçmelerinden dolayı olur.”

“Sıkı bir çalışmanın yerini hiçbir şey alamaz. Deha yüzde 1 ilham, yüzde doksan dokuz terdir.”

7) LARRY PAGE & SERGEY BRIN

Kolaj projesinin bir parçası olarak bir arama motoru yaratmak için sayfa tıklama algoritması geliştirdiler. Birçok internet şirketine pazarlamaya çalıştılar fakat hep reddedildiler. Kimse bu fikirlerini dikkate almadı. Google Inc. şirketi bugün dünyadaki en iyi arama motoru olan internet devidir.

“Büyük problemleri çözmek küçük problemlerden kolaydır.”

8) JOANNE KATHLEEN ROWLING

İlk romanını yazmadan önce biten evliliği yüzünden depresyon ve fakirlik içindeydi. 12 yayın evi ilk romanını yayınlamayı reddetti. Bir yıl sonra yayınlamayı kabul eden yayın evi çocuk romanlarıyla az para kazacağını belirterek kendisine tam zamanlı iş bulmasını önerdi.

Yazdığı **Harry Potter** serisi 400 milyonun üzerinde kopya satarak tarihte en çok satılan kitap serisi oldu. Dünyada en çok okunan çocuk serisi oldu. Eserleri, Rowling'i tüm dünyada ve Birleşik Krallık'ta en zengin kadın yaptı.

“Bize aslında kim olduğumuzu gösteren şey, yeteneklerimizden çok tercihlerimizdir.”

“Yeteri kadar cesursanız, her şey mümkün.”

9) STEVEN SPIELBERG

Rüyalarının okulu “Southern California Üniversitesi”nden üç kez atıldı.

Aynı üniversite 1994 yılında kendisine onur derecesi verdi ve hatta üniversitenin vekili de oldu. “*Schindler’in listesi, Jaws, E.T, Titanic ve Jurassic Park*” gibi birçok başarılı filme imzasını attı.

“Yaşam için hayal ediyorum.”

“Hata kaçınılmaz, başarı ise bulunması zordur.”

10) HENRY FORD

İlk iki denemesinde kurmaya çalıştığı şirket işe yaramadı. Yarattığı ilk prototipi işe yaramadı. İkinci denemesinde yönetim kurulu şirketi dağıttı ve Henry Ford'a olan inançlarını kaybettiler.

3'üncü şirketi olan Ford Motor'un sahibi olarak dünyanın en zengin ve tanınan kişisi oldu. Ford'un otomobil üretim taslağı sadece sanayi üretimini değil "Fordizm" kültürüyle de etkiledi. Pahalı olmayan malların kitlesel üretimi çalışanlarının yüksek vergileriyle eşleşti.

"Başarısızlık, daha zekice başlama fırsatından başka bir şey değildir."

"Yapabileceğinize inansanız ya da inanmasanız da, haklısınız.

11) BRIAN ACTON

2009 yılında Facebook ve Twitter'a iş başvurusu reddedildi. 4 yıl sonra arkadaşı Jan Koum ile birlikte "WhatsApp" adlı mesajlaşma uygulamasını yarattı. Yarattığı uygulama o kadar popüler oldu ki bir zamanlar onu reddeden Facebook uygulamasını 16 milyon dolara satın aldı.

"Facebook beni hayal kırıklığına uğrattı. Bazı muhteşem insanlarla tanışmak için harika bir fırsattı. Hayatın bana getireceği bir sonraki macerasını dört gözle bekliyorum."

12) VINCENT VAN GOGH

Hayatı boyunca **tek bir resim** sattı, o da arkadaşlarına. Yıllarca sinir bozukluğu ve ruh hastalıklarıyla boğuştu. **900'ün üzerinde** yağlı boya resmi yaptı. Yaptığı eserler dünyanın en değerli ve en pahalı resimleri olarak kabul edildi.

“Resim yapmayı hayal ettim ve hayal ettiğim resmi yaptım.”

“Hiçbir şey yapmamaya cesaretimiz olmasaydı, hayat nasıl olurdu?”

13) JAMES DYSON

15 yılını vakumu icat etmeye adadı. 5 bin 126 başarısız denemenin sonunda günümüzde kullanılan hâlini yaratabildi.

1993 yılında milyon dolarlık teknolojik şirket kurdu. **Dyson** markası şu an tüm dünyada en çok satılan **elektrik süpürgesi** oldu.

“Gerçekleştiğini görmek için inatçı bir fikre inanmanız gerekmektedir. Her başarısızlık beni gerçekleştirmeye daha çok yaklaştırdı.”

14) MICHEAL JORDAN

Okuldaki ikinci yılında okul takımına girmeye çalışsa da 1,80'lik boyunun kısa görülmesi nedeniyle takımdan çıkarıldı. Günlerce odasından çıkmayıp ağladı.

Tüm zamanların en iyi basketbolcusu oldu. Aynı zamanda basketboldaki en iyi savunma oyuncusu olarak ünlendi.

“Kariyerim boyunca 9 binden fazla başarısız atış yaptım. 300’den fazla oyun kaybettim. 26 kez oyun kazandıracak atışı iskaladım. Çabaladıkça başarısız oldum. Başarısız oldukça çabaladım. Başarımın sırrı işte budur.”

15) STEPHEN KING

İlk kitabı Carrie 30 kez reddedildi. *“Olumsuz ütopyaları ele alan bilim kurguyla ilgilenmiyoruz. Bu tarz romanlar satmaz.”* gibi yorumlar aldı. Aldığı olumsuz dönüşler yüzünden yazdıklarını çöpe attı fakat eşi tekrar denemesi için onu cesaretlendirdi.

Eserleri 350 milyondan fazla kopya sattı. Kitaplarının çoğu sinemaya ve çizgi romana uyarlandı. Onlarca ödül aldı.

Bir Soru Bir Cevap

HALO ETKİSİ NEDİR?

Birini ilk gördüğümüzde edindiğimiz izlenime bakarak kişinin diğer özellikleri hakkında çıkarım yapmaktır. Fiziksel olarak güzel görünen bir bireye sağlıklı, akıllı, ve hatta zengin gibi sıfatlar yapıştırmak aklımızın otomatik olarak yaptığı en klasik halo etkisidir diyebiliriz.

CRAB MENTALİTY NEDİR?

Crab mentaly yani yengeç zihniyeti, “Eğer ben yapamıyorsam sen de yapamazsın.” ifadesiyle tarif edilen düşünce şeklidir. Sebebi ise bir kovanın içine bir sürü yengeç konulduğunda kaçmaya çalışan yengecin diğer yengeçler tarafından kovaya geri çekilmesidir.

BİBLİYOTERAPİ NEDİR?

Ruhsal sorunların kitapla tedavi edilmesidir.

“Etrafın seni sıktığı zaman kitap oku.”

(Sabahattin Ali)

BİBLİOSMİA NEDİR?

Kitap kokusunu sevmenin literatürdeki adıdır.

ZEİGARNİK ETKİSİ NEDİR?

Yarım kalmış, kesintiye uğramış işlerin tamamlanmışlardan daha kolay ve net hatırlanmasıdır.

KELEBEK ETKİSİ NEDİR?

Bir sistemin başlangıç verilerindeki küçük değişikliklerin büyük ve öngörülemez sonuçlar doğurabilmesidir. Edward N. Lorenz'in çalışmalarından biri olan "kaos teorisi" ile ilgilidir. Hava durumuyla ilgili verdiği şu örnekle ünlenmiştir: Amazon Ormanları'nda bir kelebeğin kanat çırpması, ABD'de fırtına kopmasına neden olabilir.

NEDEN HOH DEYİNCE SICAK; PÜF DEYİNCE SOĞUK HAVA GELİR?

Hoh derken ciğerlerdeki sıcak havayı, sıkışma veya genleşme olmadan rahat bir şekilde dışarı atıyoruz yani sıcak kalıyor. Püf derken de daha ciğere gitmemiş, solunum boşluklarında kalan havayı ağız şeklimizden dolayı yüksek basınçla çıkarıyoruz. Yüksek basınç ve hız deriye temas edince soğukluk hissi yaratıyor.

SODA ŞİŞELERİ NEDEN YEŞİLDİR?

Soda şişeleri renkli olmak zorundadır çünkü soda içindeki mineraller güneş ışığına maruz kalınca zarar görmektedir. Bu yüzden sodalar yeşil şişede piyasaya arz edilmektedir.

DA VİNCİ METODU NEDİR?

Beynin her açıdan harekete geçmesini sağlayarak öğrenilen konu veya kelimeyi önce zihninizde canlandırıp onu bir cisim, bir renk veya bir hikâye ile bağdaştırıp hatırlamamızı sağlayan yöntem.

DA VİNCİ METODU NEDİR?

Beynin her açıdan harekete geçmesini sağlayarak öğrenilen konu veya kelimeyi önce zihninizde canlandırıp onu bir cisim, bir renk veya bir hikâye ile bağdaştırıp hatırlamamızı sağlayan yöntem.

ALEKSİTİMİ NEDİR?

Türkçe karşılığı “duygusal sağırlık” olan aleksitimi kişilerin kendi ve diğer insanların hislerini algılama yetisinden yoksun olması olarak tanımlanır.

NORVEÇÇEDE KULLANILAN “ATATÜRK GİBİ DÜŞÜNMEK” DEYİMİ HANGİ ANLAMDA KULLANILIR?

Çözümü imkânsız gibi görünen bir problem karşısında mutlaka bir çözümünün olabileceğini düşünerek probleme teslim olmama, çözüm üretme durumunu anlatır.

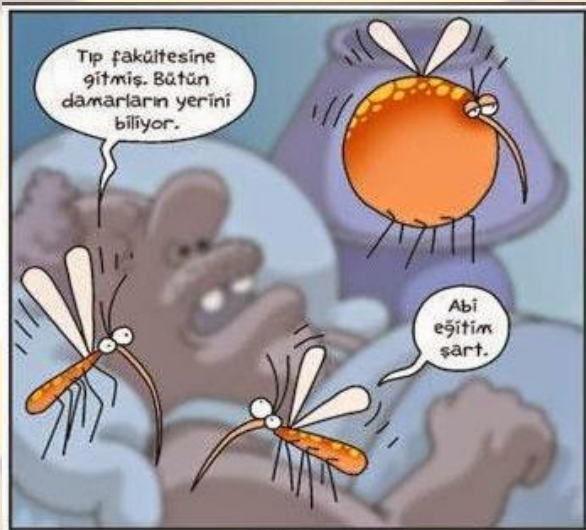

EĞLENCE ZAMANI

2000'Lİ YILLARDA
ÇOCUK OLMAK... :)

2000'Lİ YILLARDA
ANNE OLMAK... :)

SİVRİSİNEK DE OLSAN
EĞİTİM ŞART! :)

RAKİP ELEMENİN EN TATLI TUZLU YÖNTE-Mİ :)

"MATEMETİK GERÇEK HAYATTA NE İŞİMİZE YARAYACAK?" DİYENLERE GELSİN :)

ZAMANE ÇOCUKLARI:)

ZEKA BULMACALARI

Zeka Bulmacası: 2 kişi bir pastayı yalnız bir bıçak kesimiyle adaletli olarak nasıl paylaşabilir?

YANIT:

1. Öncelikle iki kişiden birisi pastayı kendine göre adil bir biçimde ikiye böler. Sonra diğer kişi de kendine göre büyük olan parçayı alır.

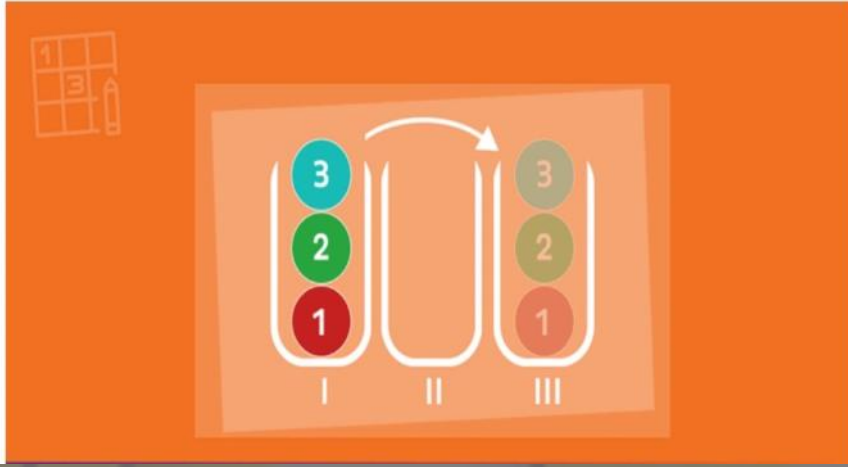
Zeka Bulmacası: Şuan saat 3:35. Eğer saatimiz, saat yönünün tersine 90 derece döndürülürse saat kaç olur?

YANIT:

Burada dikkat edilmesi gereken en önemli detay 'saat yönünün tersine' ifadesi. Yani akrep 90 derece yukarı dönecek, yelkovan da sağa doğru hareket edecek. Bu durumda akrep 12'ye yelkovan ise 4'e bakar. Dolayısıyla cevabımız: 12:20

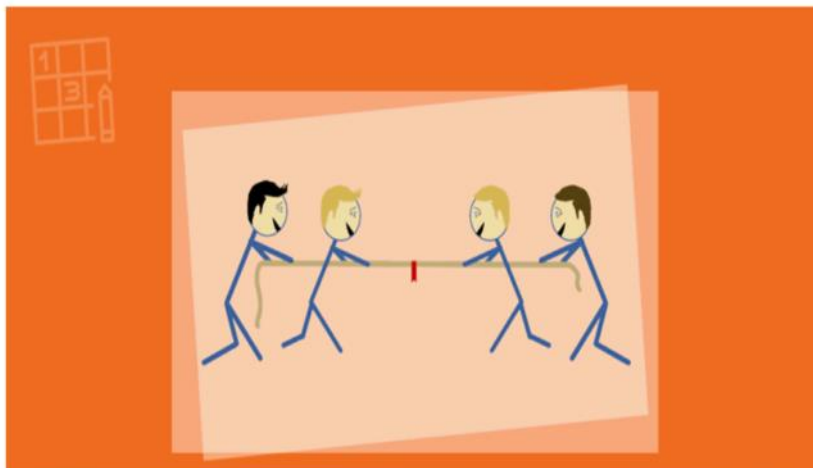
Zeka Bulmacası: I. tüpteki topları sırası bozulmadan III. tüpe taşımak için en az kaç hamle yapılmalıdır ve bu hamleler nelerdir?
(Not: Topları 1-2-3, tüpleri ise I-II-III şeklinde isimlendiriniz)

YANIT:

Sırasıyla şu hamleleri yapın: 3.topu II. Tüpe 2. topu II. Tüpe 1. topu III. Tüpe taşıyın.

4.Zeka Bulmacası: Murat ile Ahmet; Kaan ile Rıdvan'ı kolayca çektiler. Murat ile Kaan bir olunca; Rıdvan ile Ahmet'i güçlükle de olsa çektiler. 'Murat ile Rıdvan' ve 'Kaan ile Ahmet'in kuvvetleri denk geldi, yenilemediler. Yarışmacıları kuvvet sırasına göre dizebilir misiniz?

YANIT:

Murat > Ahmet > Kaan > Rıdvan

**İŞİK OKULLARI 13.
YIL**